

Strateški načrt

GORIŠKE KNJIŽNICE FRANCETA BEVKA NOVA GORICA
ZA OBDOBJE 2026–2030

Vključimo (v)se

Delovna skupina: Tajda Cvetič Mlakar, Martina Kocina, Ana Kosič, Urška Magajne, Gordana Magdalenič, Maruša Mugerli Lavrenčič, Polona Palčič, Sara Pegan, Manja Pergar, Tina Podgornik, Breda Seljak, Irena Škvarč, Vanja Šuligoj, Irena Tul in Saša Vidmar

Vodenje in svetovanje: Jelka Lavrih Sztajnbock, Team Training International

Izvedba anket s fokusnimi skupinami: Ivan Kanič

Odgovorna oseba: Irena Škvarč, direktorica

Oblikovanje: GAF LAB, Rok Bezeljak, s. p.

Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, februar 2026

Kazalo

UVOD	6
A GORIŠKA KNJIŽNICA IN PRAVNO OKOLJE	7
O GORIŠKI KNJIŽNICI.....	8
Uporabniki in obiskovalci.....	10
Notranje organizacijske enote.....	12
Financiranje.....	12
ZAKONODAJA IN STROKOVNE PODLAGE DELOVANJA.....	13
Državni pravni okvir.....	13
Strokovni (pravni) okvir	13
Knjižnični dokumenti	13
Razvojni dokumenti.....	14
B ANALIZE	15
PREGLED DELA PRETEKLEGA STRATEŠKEGA OBDOBJA.....	16
Iz preteklosti v prihodnost: analiza obdobja 2020–2025 kot podlaga za razvoj 2026–2030.....	16
PRIPRAVA STRATEŠKEGA NAČRTA ZA OBDOBJE 2026–2030.....	19
OPRAVLJENE ANALIZE	19
Tri fokusne skupine: partnerji, odločevalci, uporabniki.....	19
Anketa za zaposlene.....	20
Anketa za člane, uporabnike in neuporabnike knjižnice.....	20
C NAČRTOVANJE IN PRIHODNOST	22
PREMISLEK: STRATEGIJI RAZVOJA NA POT	23
Pomen strategije razvoja za knjižnico	23
Vizija	23
Poslanstvo.....	24
Vrednote Goriške knjižnice	24
Naše ključne prednosti.....	25
Vplivi in okolja	25
STRATEŠKA PODROČJA IN CILJI	28
STRATEŠKO PODROČJE 1: KNJIŽNIČNO OKOLJE – VPETI V OKOLJE IN SODELOVANJE	29
CILJ 1.1: Koordinacija in razvoj nalog osrednje območne knjižnice.....	29
CILJ 1.2: Koordinacija in razvoj nalog obmejne knjižnice	31

STRATEŠKO PODROČJE 2: KNJIŽNIČNA MREŽA – KNJIŽNICE PREPREDAJO OKOLJE	31
CILJ 2.1: Ureditev prostorov in oddelkov osrednje knjižnice	32
CILJ 2.2: Optimizirana mreža postajališč potujoče knjižnice	34
CILJ 2.3: Ureditev krajevnih knjižnic	34
STRATEŠKO PODROČJE 3: KNJIŽNIČNA ZBIRKA – ZAKLADNICA ZNANJA.....	35
CILJ 3.1: Povečanje dostopnosti knjižnične zbirke	36
CILJ 3.2: Povečanje raznovrstnosti knjižnične zbirke	37
CILJ 3.3: Skrb za aktualno zbirko.....	37
CILJ 3.4: Bevkova knjižna zapuščina.....	38
STRATEŠKO PODROČJE 4: ORGANIZACIJA DELA – STROKOVNI, PRIJAZNI IN UČINKOVITI	38
CILJ 4.1: Izboljšanje delovnih procesov in nove zaposlitve	39
CILJ 4.2: Obveščenost zaposlenih in izboljšanje počutja na delovnem mestu	40
CILJ 4.3: Izobraževanje v stroki	41
STRATEŠKO PODROČJE 5: DELO Z UPORABNIKI – GRADIMO VEZI Z LJUDMI.....	41
CILJ 5.1: Posodobitev dogodkov in delavnic za vse ciljne skupine.....	42
CILJ 5.2: Razvoj razgibanega in vključujočega knjižničnega programa	42
CILJ 5.3: Osební pristop ob vpisu v knjižnico.....	44
CILJ 5.4: Usklajen program dejavnosti v enotah Goriške knjižnice.....	45
STRATEŠKO PODROČJE 6: PARTNERSTVO IN PROMOCIJA – PREPOZNAVNI IN POVEZANI	45
CILJ 6.1: Promocija knjižnice	46
CILJ 6.2: Razvejana mreža partnerjev in zagovornikov	47
STRATEŠKO PODROČJE 7: TRAJNOST – NAŠA ZELENA ZGODBA	48
CILJ 7.1: Trajnostna organizacija dela	48
CILJ 7.2: Krepitev trajnostne pismenosti vseh generacij uporabnikov	49
CILJ 7.3: Energetska učinkovitost stavbe	50
ČASOVNICA REALIZACIJE CILJEV STRATEŠKEGA NAČRTA	51
SKLEPNA MISEL	56
POTRDITEV STRATEŠKEGA NAČRTA.....	57

Kazalo slik

Slika 1: Krajevne knjižnice v posameznih občinah	9
Slika 2: Potujoča knjižnica – izposojevališča in obiskani kraji po občinah leta 2025	9
Slika 3: Obisk leta 2024 – po skupinah uporabnikov in občinah (COBISS).....	10

UVOD

UVOD

Knjižnice trenutno delujejo v okolju hitrih družbenih, tehnoloških in kulturnih sprememb. Njihova vloga se zato nenehno razvija – od tradicionalnega varuha znanja in kulture do sodobnega, dinamičnega središča učenja, ustvarjalnosti in povezovanja skupnosti. Strateški načrt Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica za obdobje 2026–2030 predstavlja usmeritveni dokument, ki opredeljuje ključne cilje, razvojne priložnosti ter konkretne korake za zagotavljanje kakovostnih storitev v prihodnjih letih.

Strateški načrt je dokument srednjeročnega razvojnega načrtovanja, ki upošteva cilje in prioritete nacionalnega oziroma lokalnega programa za kulturo, izvedbeni načrt pa je opredeljen v letnem programu dela. Služi nam kot okvir načrtovanih dejavnosti, ki jih razporedimo na posamezna leta.

Strateški načrt pripravljamo že tretjič, vsako strateško obdobje je prineslo nekaj novosti in utrdilo že utečene in koristne poti. V obdobju 2026–2030 bomo nadaljevali z usmeritvami preteklega obdobja, ki so se izkazale za pravilne in potrebne, obenem pa se bomo osredotočili tudi na doseganje zastavljenih novih ciljev. Pozorno bomo spremljali dogajanje v družbi ter se s svojim delovanjem hitro prilagajali potrebam uporabnikov. Sklepali bomo partnerstva na lokalni in nacionalni ravni ter skrbeli za uspešno sodelovanje s financerji in odločevalci.

Ohranjali bomo koncept **sodobne in proaktivne knjižnice** – kar pomeni **kulturnega, informacijskega, digitalnega in družbenega središča**, ki se prilagaja potrebam skupnosti in sledi tehnološkemu razvoju – ter **družbeno angažirane knjižnice**, ki aktivno išče načine za povezovanje s skupnostjo in vpliv nanjo. To je knjižnica, ki presega tradicionalno vlogo hranjenja in izposoje knjižničnega gradiva ter postaja aktiven partner v izobraževanju, skupnosti in kulturnem življenju. Knjižnica se vključuje v družbeno dogajanje, prepoznava potrebe uporabnikov, ustvarja priložnosti za učenje in povezovanje ter spodbuja novosti. Obenem bomo nadaljevali pot zelene in trajnostne usmeritve ter spodbujali dejavnosti občanske znanosti z vključevanjem lokalne skupnosti.

Pri oblikovanju načrta smo izhajali iz poslanstva knjižnice, analiz potreb uporabnikov ter trendov na področju knjižničarstva in informacijske družbe. Naš namen je ustvariti vključujoč, dostopen in inovativen prostor, ki podpira vseživljenjsko učenje, kulturno izmenjavo ter razvoj bralne kulture. Strateški načrt tako predstavlja temelje za trajnostno upravljanje virov, krepitev partnerstev in uvajanje novih storitev, ki bodo knjižnico utrdile kot ključni dejavnik v lokalnem okolju.

V naslednjih poglavjih predstavljamo vizijo, poslanstvo, strateške cilje ter načrtovane dejavnosti, s katerimi želimo zagotoviti, da ostane knjižnica prostor pridobivanja znanja, ustvarjalnosti in povezanosti – za vse generacije.

A

GORIŠKA KNJIŽNICA
IN PRAVNO OKOLJE

O GORIŠKI KNJIŽNICI

Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica je **splošna knjižnica**, ki deluje na območju Mestne občine Nova Gorica (MONG) ter sosednjih občin – Občine Brda, Občine Kanal ob Soči, Občine Miren - Kostanjevica, Občine Renče - Vogrsko in Občine Šempeter - Vrtojba.

Kot splošna knjižnica je **javna kulturna in izobraževalna ustanova**. S knjižničnim gradivom, ki ga zbira, hrani, obdeluje in daje v uporabo, širi znanje, izobrazbo in kulturo ter nudi informacije o njem vsem kategorijam prebivalstva ne glede na starost, spol, izobrazbo, politično ali versko prepričanje, narodnost, jezik ali socialni status. Namenjena je informiranju, izobraževanju, raziskovanju, razvedrilu in duhovnim potrebam ter razvijanju pismenosti, zato:

- omogoča dostop do knjižničnega gradiva in informacij v knjižničnem informacijskem sistemu in drugih informacijskih sistemih;
- zagotavlja dostop do vseh vrst informacij in gradiva, ki so pomembni za lokalno skupnost;
- seznanja javnost z dosežki preteklega in sedanjega človekovega delovanja in ustvarjanja ter podpira dialog med kulturami;
- omogoča dostop do domoznanskega gradiva in informacij;
- se vključuje v vseživljenjsko učenje;
- utrjuje in razvija strokovnost, organiziranost, povezanost in enotnost knjižničarske dejavnosti;
- oblikuje in utrjuje bralne navade ter privablja prebivalce k uporabi svojih storitev.

V skladu z Zakonom o knjižničarstvu in Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe je Goriška knjižnica:

- **osrednja območna knjižnica**, ki opravlja posebne naloge za širše Goriško območje, kamor sodijo: Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin, Lavričeva knjižnica Ajdovščina ter Mestna knjižnica in čitalnica Idrija;
- **splošna knjižnica na obmejnem območju** oziroma **knjižnica, ki izvaja dejavnosti na obmejnem območju** (nekdanje) Goriške in Videmske pokrajine.

Kot **osrednja območna knjižnica** za širše Goriško območje opravlja naloge, določene z zakonom:

- zagotavlja povečan in zahtevnejši izbor knjižničnega gradiva in informacij;
- nudi strokovno pomoč vsem knjižnicam s svojega območja;
- koordinira zbiranje, obdelavo in hranjenje domoznanskega gradiva za svoje območje;
- usmerja izločeno knjižnično gradivo s svojega območja.

Kot **obmejna knjižnica** oziroma **knjižnica, ki izvaja dejavnosti za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih**, zagotavlja dostop do knjižničnega gradiva tudi Slovencem v zamejstvu, tako da jim omogoča izposojlo, v sodelovanju z osrednjo knjižnico Slovencev v Italiji (Narodno in študijsko knjižnico v Trstu) za njihove potrebe nakupuje gradivo v Sloveniji ter pomaga pri razvoju knjižnic slovenske manjšine.

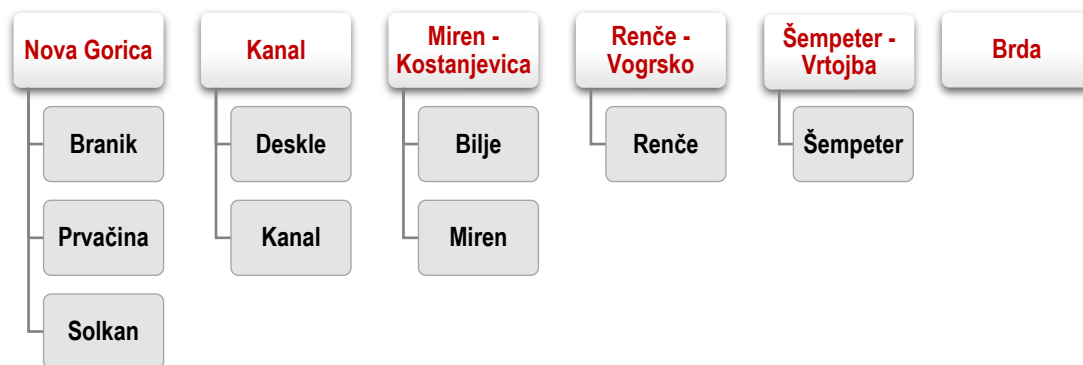
Goriška knjižnica s svojim delovanjem pokriva območje z 58.446 prebivalci (od tega 31.906 v MONG), kot osrednja območna knjižnica Goriškega območja pa območje s 118.096 prebivalci.¹

Knjižnica ima enajst organizacijskih enot:

- osrednjo knjižnico;
- devet krajevnih knjižnic v krajih Bilje, Branik, Deskle, Kanal, Miren, Prvačina, Renče, Solkan in Šempeter;
- potujočo knjižnico (leta 2025: 86 postajališč v 61 krajih).

Osrednja knjižnica v Novi Gorici je osrednja enota, kjer se izvajajo dejavnosti za celotno mrežo Goriške knjižnice. Poleg izposoje knjižničnega gradiva in nujenja informacij ter organiziranja dogodkov in prireditev se v osrednji knjižnici opravlja tudi drugo strokovno delo: nabava in katalogizacija knjižničnega gradiva, medknjižnična izposoja, koordinacija območnosti in obmejnosti, domoznanska dejavnost, skrb za razvoj in podobno. V stavbi osrednje knjižnice je tudi sedež potujoče knjižnice.

Krajevne knjižnice. V knjižnični mreži je devet krajevnih knjižnic, ki so v večini občin ustanoviteljic. V njih se poleg izposoje knjižničnega gradiva izvajajo različne dejavnosti, ki so prilagojene prostoru in odprtosti posameznih enot.

Slika 1: Krajevne knjižnice v posameznih občinah

Potujoča knjižnica z bibliobusom redno obiskuje več kot 60 krajev in ima več kot 85 postajališč, ki so razporejena po vseh šestih občinah. Obiskuje tudi štiri šole s slovenskim učnim programom v Italiji. Občasno organizira posamezne obiske vrtcev in šol.

Slika 2: Potujoča knjižnica – izposojevališča in obiskani kraji po občinah leta 2025

¹ Statistični urad RS: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/05C4003S.px>. Podatki z dne 1. januarja 2025.

KNJIŽNIČNA ZBIRKA

Temeljna knjižnična dejavnost je oblikovanje knjižnične zbirke, ki je skrbno načrtovano in skladno s temeljnimi izhodišči nabavne politike – pridobivanjem kakovostnega, aktualnega in raznovrstnega gradiva za kulturo, izobraževanje, raziskovanje in obveščanje za vse ciljne skupine uporabnikov. Knjižnica se proaktivno odziva na potrebe in pobude lokalnega okolja ter sledi novostim na trgu.

Podatki o knjižnični zbirki za leto 2024

NAKUP GRADIVA	Sredstva	259.176,61 €
	Nakup	10.369 enot gradiva
	Povprečna cena	23,51 €
PRIRAST GRADIVA		14.051 enot gradiva
ODPIS		11.859 enot gradiva
KNJIŽNIČNA ZBIRKA	Obseg	511.424 enot gradiva
	Vrednost	8.303.069,95 €

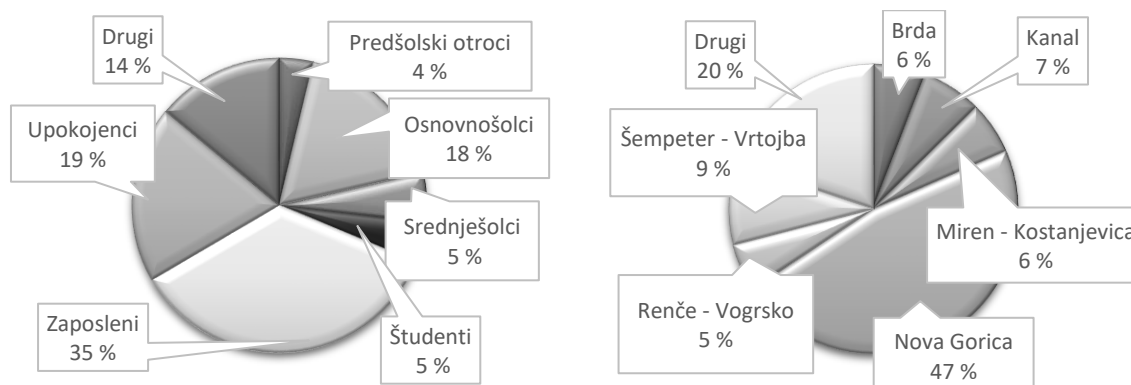
Uporabniki in obiskovalci

OBISK knjižnice merimo na dva načina:

- obisk članov v vseh enotah knjižnice, ki so opravili posamezne transakcije v sistemu COBISS, in uporabnikov e-knjižnice (spletnih storitev);
- fizični obisk v osrednji enoti, ki nam pokaže dejanski obisk vseh uporabnikov ne glede na izposajo gradiva.

Obisk knjižnice v zadnjem petletnem obdobju postopoma narašča v vseh enotah. Podatki iz sistema COBISS za leto 2024:

- Najštevilčnejši obiskovalci so zaposleni (35 %). Otroci in mladina (predšolski otroci, osnovnošolci in srednješolci) predstavljajo 27 % vseh obiskovalcev.
- Osrednjo knjižnico v Novi Gorici je obiskalo 74 % vseh obiskovalcev.
- Skoraj polovica vseh obiskovalcev (47 %) prihaja iz Mestne občine Nova Gorica.

Slika 3: Obisk leta 2024 – po skupinah uporabnikov in občinah (COBISS)

ČLANI knjižnice po podatkih iz sistema COBISS za leto 2024:

- Zaposleni predstavljajo 31 % vseh aktivnih članov, osnovnošolci pa nekaj manj (24 %).
- Otroci in mladina skupaj (predšolski otroci, osnovnošolci in srednješolci) predstavljajo 37 % vseh članov.
- Osrednjo knjižnico obiskuje 67 % aktivnih članov, potujočo knjižnico pa 11 %. Med krajevnimi knjižnicami ima največ članov Krajevna knjižnica Šempeter, sledita knjižnici v Solkanu in Renčah.
- Malo manj kot polovica aktivnih članov prihaja iz Mestne občine Nova Gorica (43 %). Med vsemi občinami, za katere Goriška knjižnica izvaja knjižnično dejavnost, je porast števila članov največji v Občini Renče - Vogrsko.

IZPOSOJA

Med epidemijo covid-19 je izposoja gradiva zelo vpadla, vendar se v času po njej neprestano dviguje. Zelo se zmanjšuje zanimanje za avdio- in videogradivo na CD-jih in DVD-jih, v porastu pa je povpraševanje po e-gradivu.

Podatki o članih, izposoji gradiva in obisku uporabnikov za leto 2024

ČLANI	Aktivni člani	19.782
	Novi člani	1.594
IZPOSOJA		786.484 enot gradiva (72 % v osrednji knjižnici)
OBISK	<i>COBISS</i>	2.810.861 obiskov in vpogledov 242.161 obiskov
	<i>Virtualni obisk</i>	2.568.700 vpogledov
OBISKOVALCI		254.636 (osrednja knjižnica)

DEJAVNOSTI ZA UPORABNIKE so povezane v različne **projekte, prireditve in druge organizirane dogodke**. Med seboj se prepletajo in nagovarjajo različne interesne ali starostne skupine.

Nekatere dejavnosti izvajamo samo v osrednji knjižnici ali v eni izmed enot, druge pa širimo v več enot ali celo vse enote. Predvsem mlade večkrat nagovarjamo na različnih lokacijah, na primer v šolah ali vrtcih.

Veliko sodelujemo z zunanjimi izvajalci, ki bodisi sami izvajajo dejavnosti ali pa z nami sodelujejo kot partnerji. Taka partnerstva so nam zelo dragocena, saj gre za vzajemno spodbujanje ustvarjalnosti, izmenjavo dobrih praks in širjenje prepoznavnosti knjižnice in našega delovanja.

V dejavnosti so vključeni skoraj vsi zaposleni, ki glede na svoja zanimanja, znanja in sposobnosti pomembno prispevajo h kakovostni izvedbi vsebin.

Leta 2024 smo pripravili **755 različnih dogodkov**, obiskalo jih je približno **13.781 obiskovalcev**.

Notranje organizacijske enote

Knjižnica je organizirana v **notranje organizacijske enote**, ki so določene v Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Goriški knjižnici Franceta Bevka Nova Gorica, sprejetem 17. decembra 2024. Znotraj njih delujejo različne službe in oddelki.

KADRI

V Goriški knjižnici je bilo 1. januarja 2025 **zaposlenih 49 delavcev** (EPZ: 44,5 delavca – 11 delavcev zaposlenih za krajši delovni čas) v sestavi:

VODSTVO	Direktor regionalne knjižnice: 1
SPLOŠNE SLUŽBE	Uprava in računovodstvo (računovodja VII/2 (I), koordinator VII/1): 2 Tehnične službe (sistemski operater VI, tehnični delavec V, manipulant IV, receptor IV, čistilka III, čistilka II): 8 (EPZ: 6,75)
STROKOVNE SLUŽBE	Strokovni delavci (bibliotekar VII/2, bibliotekar VII/1, višji knjižničar, knjižničar, knjižničar voznik bibliobusa): 38 (EPZ: 34,75)

Izobrazbena raven zaposlenih

Vsi zaposleni: 49	VII. stopnja izobrazbe: 29 = 59 % V. in VI. stopnja izobrazbe: 14 = 29 % IV. in nižja stopnja izobrazbe: 6 = 12 %
Strokovni delavci: 38	VII. stopnja izobrazbe: 27 = 71 % V. in VI. stopnja izobrazbe: 11 = 29 %

Financiranje

Goriška knjižnica opravlja knjižnično dejavnost kot javno službo za vseh šest občin ustanoviteljic. Sredstva zagotavljajo ustanovitelj oziroma soustanovitelji in drugi pogodbeni partnerji na podlagi pogodbe na osnovi programa dela ter finančnega načrta, pripravljenega v skladu z Zakonom o knjižničarstvu in Pravilnikom o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic.

Ministrstvo za kulturo zagotavlja sredstva prek različnih pozivov:

- Neposrednega poziva za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah;
- Neposrednega poziva k predložitvi predloga programa dela in finančnega načrta za izvajanje posebnih nalog osrednje območne knjižnice;
- Neposrednega poziva k predložitvi predloga programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih;
- Neposrednega poziva k predložitvi predlogov projektov za sofinanciranje nakupa IKT v splošnih knjižnicah;
- Neposrednega poziva k predložitvi predloga za sofinanciranje nakupa bibliobusa za potrebe splošnih knjižnic iz proračuna Republike Slovenije, namenjenega za kulturo.

Dejavnost potujoče knjižnice, ki jo izvajamo v Italiji, financiramo prek:

- Neposrednega poziva k predložitvi predloga programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih, ki ga vsako leto razpiše Ministrstvo za kulturo;
- Javnega razpisa Urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu za finančno podporo avtohtoni slovenski narodni skupnosti v zamejstvu.

ZAKONODAJA IN STROKOVNE PODLAGE DELOVANJA

Državni pravni okvir

- Zakon o knjižničarstvu – ZKnj-1 (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo – ZUJIK (Uradni list RS, št. 77/07 s spremembami in dopolnitvami)
- Zakon o zavodih – ZZ (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP)
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 29/03 in 162/22)
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Uradni list RS, št. 19/03)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS, št. 28/23)
- Pravilnik o razvidu knjižnic (Uradni list RS, št. 74/17)

Strokovni (pravni) okvir

- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev (2025)
- Navodila za strokovno obdelavo in hranjenje nacionalno pomembnega domoznanskega knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah (2012)
- Navodila za ugotavljanje lastnosti kulturnega spomenika (2012)
- Navodilo za izločanje in odpis knjižničnega gradiva (2013)
- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2024–2031
- Strokovna izhodišča za vzpostavitev kompetenčnih centrov, 2020
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028)

Knjižnični dokumenti

- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica (Uradni list RS, št. 49/2005 z dne 18. 5. 2005)
- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica (Uradni list RS, št. 99/2011 z dne 6. 12. 2011)
- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica (Uradni list RS, št. 18/2024 z dne 1. 3. 2024)
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Goriški knjižnici Franceta Bevka Nova Gorica (sprejet 17. 12. 2024)
- Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica (2007)
- Pravilnik o upravljanju knjižnične zbirke v Goriški knjižnici Franceta Bevka Nova Gorica (2021)

Razvojni dokumenti

Pri snovanju strategije razvoja Goriške knjižnice v prihodnjih letih smo se naslonili na lokalne, nacionalne in mednarodne dokumente s področij, ki se navezujejo tudi na delovanje knjižnice.

Dokumenti, vezani na delo knjižnic

- Strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2022–2027
https://www.knjiznice.si/wp-content/uploads/2022/08/ZSK_Strategija-razvoja-slovenskih-splasnih-knjiznic-2022-2027_oblikovano.pdf
- Akcijski načrt za uresničitev ciljev Strategije razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2022–2027
<https://www.knjiznice.si/wp-content/uploads/2023/10/Akcijnski-nacrt-za-Strategijo-2022-2027.pdf>
- Akcijski načrt za uresničitev Usmeritev za izvajanje posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic za obdobje 5 let (2025–2029)
https://www.knjiznice.si/wp-content/uploads/2025/08/OOK_AN-Usmeritve_V2-za-objavo_20250711.pdf
- Strateške usmeritve na področju IKT v splošnih knjižnicah za obdobje 2019–2028
https://www.knjiznice.si/wp-content/uploads/2020/06/OOK_Strateske_usmeritve_IKT_Spl_Knj_2019-2028.pdf

Dokumenti, vezani na lokalno upravo

- Strategija razvoja kulture Mestne občine Nova Gorica 2025–2028
https://www.nova-gorica.si/file/4806550724804554_strategija-razvoja-kulture-mong-2025-2028.pdf
- Regionalni razvojni program Severne Primorske (Goriške) razvojne regije 2021–2027
https://www.gov.si/assets/ministrstva/MKRR/DRR/RRP-2021_2027/RRP-Goriske-razvojne-regije.pdf

Dokumenti na državni ravni

- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2024–2031 (Uradni list RS, št. 61/2024, str. 6231, z dne 22. 7. 2024)
<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2024-01-2119>
- Nacionalna strategija za razvoj bralne pismenosti za obdobje 2019–2030
https://www.zrss.si/pdf/strategija_bralna_pismenost.pdf

Dokumenti s strokovnega področja in mednarodni dokumenti

- IFLA Cilji Združenih narodov za trajnostni razvoj
<https://knjiznicarske-novice.si/wp-content/uploads/2024/07/Zadnja-verzija-infografike-Eva-1.pdf>
- IFLA Guidelines for Green and Sustainable Libraries
https://www.ifla.org/wp-content/uploads/GuidelinesGreenLibs_draft_3.15-rev-PH.pdf
- IFLA Strategy 2024–2029
<https://www.ifla.org/units/strategy/>
- IFLA/UNESCO Manifest o splošnih knjižnicah 2022
<https://repository.ifla.org/rest/api/core/bitstreams/3e077472-d0d3-4ded-97a4-d33849510775/content>
<https://www.ifla.org/units/sustainable-development/>
<https://www.zbds-zveza.si/ifla-unesco-manifest-o-splasnih-knjiznicah-2022/>

B

ANALIZE

PREGLED DELA PRETEKLEGA STRATEŠKEGA OBDOBJA

Iz preteklosti v prihodnost: analiza obdobja 2020–2025 kot podlaga za razvoj 2026–2030

1 Pregled izvajanja strateškega načrta 2020–2025

Strateški načrt Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica za obdobje 2020–2025 je bil zasnovan za krepitev vloge knjižnice kot kulturnega, izobraževalnega, informativnega in socialnega središča lokalne skupnosti. Z njim knjižnica sledi petletni viziji razvoja, ki temelji na odprtosti, dostopnosti, kakovostnih storitvah ter povezovanju z lokalnim okoljem.

V obdobju 2020–2025 je Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica uspešno izvajala večino zastavljenih ciljev, pri čemer so bili doseženi pomembni premiki na področju razvoja storitev, digitalizacije, sodelovanja z lokalnim okoljem ter urejanja posameznih knjižničnih enot.

Ob zaključevanju strateškega obdobja smo dosežke pregledali in jih analizirali oziroma ovrednotili. Izpostavili smo tri ključne skupine ugotovitev:

- aktivnosti, ki v predvidenem obdobju niso bile izvedene;
- aktivnosti, ki se glede na spremenjene okoliščine niso več izkazale za potrebne;
- potrebe in predlogi za nadaljnji razvoj po letu 2025.

2 Neizvedene aktivnosti

2.1 Strateško področje 2: Knjižnična mreža

V okviru razvoja knjižnične mreže nekateri ukrepi niso bili uresničeni, in sicer:

- ureditev dodatnih študijskih prostorov,
- ureditev coworking prostorov (pisarniških kioskov),
- namestitvev ozvočenja v dvorani (delno rešeno z nakupom prenosnega ozvočenja septembra 2025),
- menjava polic v skladišču,
- izvedba obsežnejših ukrepov energetske sanacije,
- vzpostavitev Brecljeve knjižnice, saj primerna lokacija kljub več poskusom ni bila najdena.

2.2 Strateško področje 4: Virtualna knjižnica

Vnos vsebin na spletne portale slovenskih splošnih knjižnic (Kamra, Dobreknjige.si, Obrazi slovenskih pokrajin (v nadaljevanju OSP) in drugo) poteka počasneje od načrtovanega. Treba je povečati zanimanje zaposlenih in spodbujati aktivnejše prispevanje vsebin.

2.3 Strateško področje 5: Knjižnica za vse

V okviru cilja *Aktivno vključevanje* je bilo izvedenih premalo dejavnosti, namenjenih ranljivim skupinam, predvsem tujcem in pripadnikom etničnih manjšin.

2.4 Strateško področje 6: Promocija

Zaznali smo pomanjkanje učinkovite promocije v lokalni skupnosti in na nacionalni ravni. Promocija še ne dosega ravni, ki bi bolje predstavljala širšo družbeno vlogo ter trajen in neprecenljiv pomen knjižnice v lokalni skupnosti.

3 Načrti, ki niso več potrebni

3.1 Strateško področje 2: Knjižnična mreža

Dva projekta sta bila zaradi prostorskih in organizacijskih omejitev opuščena:

- vzpostavitev računalniške učilnice (neizvedljivo zaradi prostorskih omejitev),
- ureditev knjižničnega bara (neizvedljivo zaradi prostorskih in drugih omejitev).

4 Potrebe in usmeritve za prihodnje obdobje

Med potrebami in usmeritvami za prihodnje obdobje lahko izpostavimo naslednja pomembna izhodišča po strateških področjih, in sicer:

4.1 Strateško področje 2: Knjižnična mreža

- nadaljnje urejanje krajevnih knjižnic skladno s Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe
- dokončanje ureditve balkona v osrednji knjižnici
- prilagoditev prostorskih pogojev posameznih enot za izvajanje storitev in programov

4.2 Strateško področje 3: Upravljanje knjižnične zbirke

- vzpostavitev primerne oblike t. i. plavajoče zbirke, ki omogoča prilagodljivo razporejanje gradiva glede na potrebe uporabnikov

4.3 Strateško področje 4: Virtualna knjižnica

- prenova spletne strani (nova različica predvidena v začetku leta 2026)
- spodbujanje vnosa vsebin na nacionalne spletne portale (Kamra, Dobreknjige.si, OSP in drugi)
- nadaljevanje digitalizacije domoznanskega in dragocenega gradiva v skladu s finančnimi možnostmi

4.4 Strateško področje 5: Knjižnica za vse

- krepitev dejavnosti za različne ranljive skupine
- prilagoditev ponudbe (storitev in programa) glede na dejanske prostorske možnosti posameznih enot

4.5 Strateško področje 6: Promocija

- priprava celovite promocijske strategije na lokalni in nacionalni ravni
- povečevanje prepoznavnosti knjižnice kot sodobnega središča znanja, druženja, učenja in kulture

4.6 Strateško področje 7: Organiziranost in kadri

- nadaljnji razvoj ter utrjevanje strategije in vizije trajnostnega razvoja knjižnice
- spodbujanje strokovnega izobraževanja zaposlenih, timskega dela in prenosa znanja

5 Izhodišča za novo strateško obdobje

Knjižnica je v obdobju 2020–2025 večinoma uspešno uresničevala strateške cilje in utrdila svojo celovito in vplivno vlogo v lokalnem okolju.

Doseženi so bili pomembni rezultati pri razvoju storitev, digitalizaciji, sodelovanju z lokalnimi partnerji ter prostorski prenovi knjižničnih enot.

Kljub temu so se posamezne dejavnosti izkazale za neizvedljive, predvsem zaradi prostorskih omejitev, spremenjenih prioritet in zunanjih okoliščin. Nekateri načrtovani projekti niso bili več aktualni, zato so bili opuščeni.

Za prihodnje obdobje, obdobje 2026–2030, ostajajo ključnega pomena:

- nadaljnji razvoj knjižnične mreže,
- izboljševanje prostorskih pogojev in dostopnosti,
- večja vključenost ranljivih skupin ter
- okrepitev promocije knjižnice in njenih storitev v lokalnem in nacionalnem prostoru.

6 Pot naprej: strateški načrt 2026–2030

Pregled izvajanja strateškega načrta 2020–2025 nam pokaže, da knjižnica že uspešno povezuje znanje, kulturo in ljudi. Hkrati nas spodbuja, da ji omogočimo še več – da utrdi svojo nepogrešljivost, razširi svojo odličnost in postane še bolj živo, vabljivo in navdihujoče središče lokalne skupnosti.

Strateški načrt 2026–2030 bo gradil na teh dosežkih in se z občutkom za potrebe uporabnikov, lokalnega okolja in družbe odzival na izzive prihodnosti.

PRIPRAVA STRATEŠKEGA NAČRTA ZA OBDOBJE 2026–2030

Strateški načrt je nastal na osnovi analiz in dela delovne skupine, ki jo je vodila zunanja sodelavka.

OPRAVLJENE ANALIZE

Za vpogled v potrebe in pričakovanja lokalne skupnosti smo za pripravo strateškega načrta intervjuvali fokusne skupine, tj. odločevalce, partnerje in uporabnike knjižnice, ter izvedli dve anketi, eno med zaposlenimi in drugo med uporabniki, člani in neuporabniki knjižnice. S tem smo zagotovili, da strateški načrt temelji na predlogih tistih, ki so neposredno vključeni v delovanje knjižnice. Zbrani podatki predstavljajo osnovo za oblikovanje ciljev in ukrepov ter določanje prioritet v prihodnjem obdobju.

Fokusne skupine so se sestale ločeno, srečanja so trajala povprečno dve uri; skupaj je v fokusnih skupinah sodelovalo 21 oseb. Za dopolnitev kvalitativnih rezultatov fokusnih skupin smo izvedli še dve anketi, eno med zaposlenimi, drugo med uporabniki in potencialnimi uporabniki Goriške knjižnice. Zaposleni so bili povabljeni k izpolnjevanju spletnega vprašalnika, ki je temeljil na modelu SSCC (stop, start, continue, change). Ta model omogoča odprte odgovore v štirih vsebinskih sklopih: s čim naj knjižnica preneha, kaj naj začne, kaj naj nadaljuje in kaj naj popravi. Pri izpolnjevanju ankete je bila zagotovljena anonimnost. Izpolnilo jo je 27 zaposlenih.

Anketa za člane, uporabnike in neuporabnike knjižnice je vsebovala vprašanja o pogledih na knjižnico, njenih vplivih na lokalno okolje ter posameznike, o uporabi storitev, zadovoljstvu in predlogih za prihodnje vsebine. Anketa je bila izvedena v elektronski obliki in objavljena na družbenih omrežjih knjižnice ter nekaterih občin ustanoviteljic, v knjižnici pa so bile objavljene QR kode s povezavo do nje. Skupno je anketo izpolnilo 259 posameznikov, tako članov in uporabnikov kot neuporabnikov knjižnice.

Tri fokusne skupine: partnerji, odločevalci, uporabniki

Udeleženci fokusnih skupin partnerjev, odločevalcev in uporabnikov so poudarili, da je Goriška knjižnica sodobna, dostopna in proaktivna, postaja *dnevna soba* mesta ter deluje kot ključno kulturno in povezovalno središče. Zaposlene vidijo kot strokovne in prijazne. Zadovoljni so tudi z različnimi inovativnimi programi, ki jih izvaja knjižnica, kot so Knjižnica semen, Knjižnica reči in Mojstrovalnica. Poudarili so, da se knjižnica sooča z nekaterimi težavami oziroma izzivi, kot je prostorska stiska v krajevnih knjižnicah, premalo zaprtih, tihih kotičkov v osrednji enoti ter energetska neučinkovitost knjižnične stavbe. Želijo si tudi večjo promocijo knjižnice in njenih dogodkov ter večji poudarek na bralni pismenosti mladih in specifičnih programih za mlade. Obenem so poudarili potrebo po ohranjanju odprtosti in dostopnosti knjižnice in njenih storitev. Izrazili so tudi številne konkretne želje za prihodnji razvoj knjižnice. Glede prostorske ureditve si v prihodnosti želijo več zelenih kotičkov, tihih prostorov za delo in preureditev prireditvenega prostora. Na vsebinski ravni so se zavzeli za raznolike medgeneracijske programe, programe za mladostnike ter ranljive skupine, zlasti starostnike in priseljence. Poudarek je bil tudi na dostopnosti elektronskih storitev, kot so e-knjige in zvočne knjige, ter večjem številu delavnic za krepitev digitalne in računalniške pismenosti. Kot pomemben dejavnik za večjo dostopnost knjižničnih storitev so izpostavili sodelovanje z lokalnimi organizacijami.

Anketa za zaposlene

Z anketo med zaposlenimi smo v štirih kategorijah (*stop*, *start*, *continue*, *change*) prejeli veliko odgovorov. V kategoriji *stop* so zaposleni izrazili željo po opustitvi nekaterih praks, ki jih vidijo kot zastarele ali manj učinkovite. Pri kategoriji *start* so predlagali uvedbo raznolikih in vsebinsko bogatih storitev za uporabnike, od bralnih klubov in delavnic do prireditev ter okroglih miz. Izražena je bila želja po tesnejšem sodelovanju z lokalno skupnostjo. Pomemben poudarek je bil namenjen oblikovanju prostora, ki bi bil prijaznejši in dostopnejši uporabnikom, ter večjemu naboru raznolikega gradiva. Poudarjena je bila potreba po ciljno usmerjenih izobraževanjih za zaposlene, zlasti na področjih, ki podpirajo razvoj novih storitev in krepitev kompetenc. V sklopu *continue* so zaposleni poudarili pomen ohranjanja dobrih praks, ki so se izkazale za uspešne in dragocene. Med njimi izstopajo spodbujanje bralne pismenosti v lokalni skupnosti, individualno svetovanje uporabnikom ter sodelovanje v raznolikih nacionalnih projektih, ki knjižnico umeščajo v širši kulturni in strokovni prostor. Zaposleni so kot pomembno prepoznali tudi ohranjanje inovativnosti, modernizacijo knjižnice ter kakovostno organizacijo dela, ki omogoča učinkovito izvajanje storitev. V kategoriji *change* so bile med predlogi ideje za prenovo dogodkov in promocije knjižnice, izboljšanje delovanja posameznih oddelkov ter večjo usmerjenost v trajnostne prakse. Dober odziv na anketo razumemo kot zavzetost zaposlenih in skrb za prihodnost knjižnice. Rezultati ankete so pokazali, da je med zaposlenimi veliko strokovnega znanja za oblikovanje in razvijanje dejavnosti ter skrb za sodobno in okoljsko odgovorno delovanje knjižnice.

Anketa za člane, uporabnike in neuporabnike knjižnice

Rezultati ankete med uporabniki in potencialnimi uporabniki knjižnice kažejo, da ima knjižnica pomembno vlogo v življenju skupnosti. Anketiranci prepoznavajo njen prispevek k dvigu kakovosti življenja v skupnosti, razvoju bralne kulture in pismenosti, izobraževanju ter kulturnemu povezovanju. Knjižnico doživljajo kot prostor sprostivnosti in ustvarjalnosti, pa tudi kot prostor, ki jim omogoča osebni razvoj ter dostop do verodostojnih informacij. Želijo si, da bi knjižnica v prihodnosti okrepila sodelovanje z vrtci in šolami, zlasti pri razvoju okoljske pismenosti. Kot pomembno izpostavljajo tudi dopolnjevanje knjižnične zbirke za ranljive skupine ter povečanje števila programov za krepitev bralne pismenosti in kulture. Poudarjena je bila tudi potreba po bolj učinkovitem obveščanju javnosti o storitvah knjižnice. Skoraj vsi anketiranci so zadovoljni ali zelo zadovoljni s tem, kar ponuja knjižnica, zaposlene pa opisujejo kot strokovne, prijazne, poštene in nediskriminatorne, z visoko stopnjo profesionalnosti v odnosu do uporabnikov. Čeprav je večina anketirancev izrazila visoko stopnjo zadovoljstva s knjižnico, so se med odgovori pojavili tudi posamezni odzivi, ki opozarjajo na področja, kjer je prostor za izboljšave. Nekateri uporabniki si želijo, da bi potujoča knjižnica svoja postajališča obiskala pogosteje. Želijo si tudi več tujejezičnih knjig ter več zasebnosti in miru pri učenju. Skoraj tri četrtine anketirancev knjižnico obiskuje namensko, kar pomeni, da si zanjo vzamejo čas, to pa potrjuje njen pomen v njihovem življenju. V prihodnosti si v knjižnici želijo prostor za sestanke in kotichek za malico, kar bi prispevalo k večjemu udobju in prijetnejši uporabniški izkušnji ob obisku knjižnice. Iz odgovorov je bilo razvidno, da kakovostne storitve same po sebi niso dovolj. Pomembno je tudi, kako jih knjižnica predstavi javnosti ter svojim uporabnikom. Anketiranci so z reševanjem ankete prispevali mnogo zanimivih predlogov, ki so bili vključeni v ukrepe strateškega načrta.

Knjižnica skozi oči uporabnikov (citati so prepisani iz ankete):

- »Vse, kar rabim, dobim. Zraven pa še tople nasmehe prijaznega osebja. Hvala.«
- »Osnovni namen knjižnice je izposoja knjig in svetovanje ter pomoč pri iskanju. Naša pa nudi ogromno dodatnih vsebin in dogodkov, povezuje ljudi in nudi miren in varen prostor tako za mlade kot starejše. Pohvalno.«
- »Kot uporabnica centralne Goriške knjižnice že zadnjih 22 let (moja starost) sem zelo zadovoljna s tem, kar ponuja v vsakem dosedanjem obdobju življenja. Od otroške literature, dogodkov, prijetnih kotičkov za branje do gradiva za starejše otroke in mlade, do sedaj odrasle dobe, ko si še vedno rada pridem fizično izposojat knjige. Je tudi zelo prijetna za študij in poletno zatočišče ...«
- »Veliko prostora za učenje na naravni svetlobi, ogromna izbira gradiva, prijazno osebje, prostor za druženje, počivanje, branje.«
- »Vedno čisti in urejeni prostori, lep razgled, prijetno vzdušje. Zaposleni so vedno pripravljeni pomagati, hkrati pa te pustijo pri miru in se ne vsiljujejo.«

Med pripravo strateškega načrta smo s pogovori z uporabniki, partnerji in odločevalci ter anketami med uporabniki in zaposlenimi zajeli širok spekter različnih deležnikov. Zbrani podatki so bili raznoliki, hkrati pa so se med njimi pojavili tudi skupni pomisleki in pričakovanja. Odzivi, pridobljeni iz fokusnih skupin ter obeh anket, predstavljajo dragoceno osnovo za oblikovanje strateškega načrta, zato smo jih smiselno vključili v strateška področja, ki so predstavljena v nadaljevanju dokumenta.

C

NAČRTOVANJE IN
PRIHODNOST

PREMISLEK: STRATEGIJI RAZVOJA NA POT

Pomen strategije razvoja za knjižnico

Strateški načrt je v knjižnici pomemben iz več ključnih razlogov. Vodstvu, zaposlenim, lokalni skupnosti in ustanoviteljem knjižnice pomaga razumeti, kam knjižnica želi iti in kako bo tja prišla. Njegove glavne prednosti so usmerjanje razvoja in prioritet, odgovor na potrebe skupnosti, zagotavljanje kakovosti in profesionalnosti, utemeljitev financiranja, podpora zaposlenim, prilagajanje tehnološkim spremembam in krepitev prepoznavnosti v lokalnem okolju. Pripravljen je na podlagi raziskav in ugotovitev, zato ima trdne temelje in jasen pogled naprej. Pri tem imajo pomembno vlogo tudi vizija in poslanstvo ter vrednote, ki smo jih izpostavili kot ključne elemente delovanja v prihodnosti.

Vizija

Smo osrednja zakladnica znanja, srce lokalne skupnosti in živ organizem, ki povezuje ljudi, kulture in ideje na Goriškem. Spodbujamo ljubezen do branja in skrbimo za ohranjanje slovenskega jezika in kulture.

Odlikujejo nas inovativnost, sodobna naravnost in tehnološki napredek. Uporabljamo najsodobnejšo tehnologijo in zaradi avtomatizacije delovnih procesov prihranjeni čas namenjamo kakovostni podpori uporabnikom in razvoju novih dejavnosti. Smo sodobno tehnološko in medijsko središče – prostor navdiha, znanja in domišljije.

Odgovarjamo na potrebe sodobne družbe, zapolnujemo vrzeli v lokalnem okolju ter delujemo kot kačipot, ki usmerja in odpira nova obzorja. Dvigujemo kakovost življenja in smo prostor priložnosti in povezovanja. Vzbujaemo radovednost in željo po znanju.

Smo strokovnjaki na svojem področju, povezovalci v skupnosti, skrbniki in posredniki znanja. Zavedamo se, da so nam znanje predale prejšnje generacije. Vrhunske rezultate dosegamo z vedoželjnostjo, zagnanostjo in neprestanim izpopolnjevanjem svojih znanj in veščin.

V lokalnem okolju smo prepoznani kot pomemben, enakovreden, zaupanja vreden partner. Naši dogodki in dejavnosti za vse ciljne skupine so kakovostni, raznoliki in odlično obiskani.

Aktivno sodelujemo v nacionalnih in mednarodnih strokovnih organizacijah. S projekti, usmerjenimi v prihodnost, smo prepoznani kot vpliven in zaželen partner. Naše prednosti so znanje, izkušnje, kolegialnost, predanost in zanesljivost. Ponosni smo na svojo strokovno usposobljenost, ki jo aktivno in samozavestno predstavljamo navzven.

Smo vključujoči in odprti. Uporabnike sprejemamo brez predsodkov, gradimo odnose, ki temeljijo na zaupanju, varnosti in pristnosti. Smo tretji prostor med domom in službo oziroma šolo, kamor se človek ne vrača, ker se mora, temveč, ker si to želi.

Poslanstvo

Goriška knjižnica je kulturno-izobraževalni in družbeni prostor, ki ponuja varno točko, zavetje ter dobro počutje. V harmoničnem sožitju se prepletajo znanje, osebna rast, strokovnost, kulturna raznolikost, strpnost in mir. Uporabniki se pri nas počutijo sprejeto, varno in domače. Delujemo vključujoče.

Odprt, življenja poln prostor diha z okoljem. Povezujemo, širimo znanje in soustvarjamo lokalno skupnost. Naše storitve so skrbno zasnovane, tako da uporabnikom omogočajo aktivno in kakovostno preživljanje prostega časa ter hkrati spodbujajo osebno in strokovno rast. Pri tem gradimo pozitiven odnos do sveta in negujemo skupne vrednote. Odlikujejo nas dostopnost v času, prostoru in vsebini. Uporabniki prihajajo v knjižnico zaradi kakovostnih storitev in pristnih stikov, iz nje pa odidejo izpolnjeni in obogateni z znanjem in prijetno izkušnjo.

Zaposleni delujemo v prijaznem in vključujočem delovnem okolju, v katerem lahko uresničujemo svoje talente in potenciale. Ob tem se strokovno izpopolnjujemo ter razvijamo kritično mišljenje. Pomagamo si, se podpiramo ter skrbimo za dobro počutje in zdravje na delovnem mestu.

Skupaj z ustanovitelji razvijamo vsebine, ki so del razvojne poti občin. S sodelovanjem dosegamo skupne cilje, ki krepijo lokalno skupnost.

Kot osrednja območna knjižnica aktivno prispevamo k razvoju stroke. Z inovativnimi projekti smo gonilo strokovnega razvoja in napredka.

Sledimo ciljem trajnostnega razvoja.

Vrednote Goriške knjižnice

Naše vrednote izražajo, kdo smo in kaj nas vodi – kot posameznike in kot knjižnico. Predstavljajo temeljna načela našega delovanja ter usmerjajo odločitve, odnose in način, kako soustvarjamo prostor. Vsaka izmed njih odraža del naše identitete, skupaj pa oblikujejo knjižnico, kakršno želimo živeti: odprto, zaupanja vredno, inovativno in prežeto z znanjem.

Vključujoča knjižnica

Knjižnica je odprt in varen prostor, kjer je resnično vsak dobrodošel in spoštovan. Vsem generacijam in ciljnim skupinam omogočamo enakovreden dostop do zgodb in znanja, obenem pa spodbujamo radovednost in ustvarjalnost.

Zaupanje

Zaupanje je temelj našega delovanja. Je most, ki povezuje ljudi in krepi sodelovanje, odraz naše zanesljivosti in predanosti skupnosti. Na zaupanju gradimo trajna partnerstva, brezmejno skupnost in boljši jutri.

Inovativnost

Inovacije iščemo in jih tudi ustvarjamo. Z njimi odgovarjamo na izzive sedanjosti in prihodnosti – doma, v skupnosti in svetu. Prihodnost nas združuje in vabi, da jo soustvarjamo pogumno in vztrajno.

Sedanjost za prihodnost

Z zavezanostjo k trajnosti spreminjamo sedanjost in z optimizmom zremo v prihodnost. Ustvarjamo skupnost, ki deluje s srcem in mislijo na prihodnje generacije.

Moč znanja

Verjamemo v moč znanja – znanje s strokovnostjo in predanostjo ohranjamo, dopolnjujemo in posredujemo. Zaposleni se nenehno izobražujemo na vseh področjih in novo znanje vpletamo v vsakdanje delo. Moč, ki jo ustvarja znanje, gradi skupnost in nas povezuje.

Naše ključne prednosti**Vpliv na okolje**

Z razširjeno knjižnično mrežo v šestih goriških občinah in širše omogočamo dostop do kakovostnih vsebin, gradiva in storitev vsem prebivalcem. Odzivamo se na spremembe v družbi ter izpostavljamo aktualne teme in teme, pomembne za prihodnost. S tem sooblikujemo javno mnenje, spodbujamo kritično mišljenje in razvoj lokalne skupnosti.

Ustvarjalen kolektiv

Smo kolektiv, ki zna in zmore. Predani smo svojemu poslanstvu in delu ter izpolnjujemo pričakovanja skupnosti. Smo povezana in inovativna skupina strokovnjakov, ki se vseskozi izobražuje. Hitro se odzivamo na potrebe uporabnikov ter redno razvijamo in uvajamo nove dejavnosti in storitve za vse ciljne skupine. Posredujemo strokovne, raznolike in preverjene informacije.

Prostor

Sodobna knjižnična stavba osrednje enote, umeščena v središče mesta, je uporabnikom lahko dostopna. Z odprto zasnovo in atrijem ponuja številne možnosti prilagodljive rabe. Je svetel, zračen in navdihujoč prostor, ki spodbuja ustvarjalnost. Odpira poglede vase in iz sebe, s svojo vsebino predstavlja neizčrpen vir znanja ter vabi, sprejema in bogati vsakogar, ki vanjo vstopi.

Vplivi in okolja

V obdobju 2026–2030 bo Goriška knjižnica izkoristila priložnosti dinamičnega gospodarskega in družbenega okolja, ki ga oblikujejo tehnološki napredek, umetna inteligenca in demografske spremembe. Tudi ob preudarni rabi virov bo še naprej krepila vlogo odprtega, brezplačnega javnega prostora, spodbujala vseživljenjsko učenje ter poglobljala sodelovanje z lokalnimi ustanovami in knjižnicami za večjo dodano vrednost. Z načrtnimi prilagoditvami, trajnostnim delovanjem in razvojem kompetenc zaposlenih bo ostala živahno središče znanja, kulture in povezovanja skupnosti.

Ekonomsko okolje

Med letoma 2026 in 2030 bo na delovanje Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica pomembno vplivalo gospodarsko okolje, zaznamovano z razmerami v javnih financah ter rastjo stroškov dela in obratovanja. Knjižnica bo morala iskati ravnotežje med povečanimi izdatki in uvajanjem inovativnih rešitev, ki bodo omogočale ohranjanje kakovostnih storitev ter odzivanje na potrebe skupnosti. Ena od možnosti za racionalizacijo bo tesnejše sodelovanje in povezovanje knjižnic na regionalni in nacionalni ravni.

Zaradi naraščanja življenjskih stroškov in vse večjih socialnih razlik bo knjižnica utrdila svojo vlogo brezplačnega javnega prostora, dostopnega vsem. Prebivalci jo bodo vse pogosteje uporabljali za delo, študij in preživljanje prostega časa. Hitro spreminjajoči se trg dela in družbene potrebe bodo zahtevali razvoj novih programov – od digitalnega opismenjevanja do podpore vseživljenjskemu učenju. Knjižnica bo postala pomembno središče znanja in kompetenc za prihodnost.

Družbeno okolje

V prihodnjem obdobju bo delovanje knjižnice zaznamovalo staranje prebivalstva, migracije ter spreminjajoče se potrebe mladih. Knjižnica bo postala pomemben prostor druženja, ustvarjalnosti in vključevanja različnih skupin – od starejših, ki bodo potrebovali podporo pri digitalni pismenosti, do mladih, ki bodo iskali sodobne tehnologije in ustvarjalne prostore. Ob naraščajočih življenjskih stroških in vedno večjih socialnih razlikah se bo knjižnica še močneje uveljavljala kot brezplačen javni prostor za učenje, delo in prosti čas, s čimer bo krepila svojo socialno in povezovalno funkcijo. Kot varuhinja kulturne dediščine in graditeljica skupnosti bo pomembno prispevala k ohranjanju identitete v času družbenih sprememb.

Na njeno delovanje bodo vplivali tudi politični dejavniki – menjava lokalne oblasti po volitvah lahko prinese spremembe v financiranju in kulturni politiki. Za dolgoročni razvoj knjižnice bo zato ključna stabilna in trajna podpora občin. Med prelomnimi izzivi prihodnosti bo izstopal razvoj umetne inteligence.

Demografske spremembe

Demografske spremembe – staranje prebivalstva, upadanje števila mladih, priseljevanje in izseljevanje – bodo v prihodnje pomembno oblikovale delovanje knjižnice. Naraščalo bo število uporabnikov z različnimi potrebami in omejitvami, kar bo zahtevalo širitev ponudbe dostopnega gradiva (zvočne knjige, gradivo z večjimi črkami in drugo). Izseljevanje in večja mobilnost prebivalstva bosta oblikovala nove potrebe uporabnikov in povečevala pomen večjezičnega gradiva in vključujočih programov ter krepila pomen oddaljenega dostopa do gradiva in storitev.

Knjižnica bo ohranjala svojo vlogo prostora medgeneracijskega sodelovanja, srečevanja in učenja ter postajala še pomembnejši povezovalni člen v skupnosti. Za uspešno odzivanje na potrebe različnih skupin bo ključno tesno sodelovanje z drugimi ustanovami – šolami, vrtci, zdravstvenimi domovi, socialnimi službami, domovi starejših, kulturnimi društvi. Posebna pozornost bo namenjena usposabljanju knjižničarjev za delo z ranljivimi skupinami ter razvoju mobilnih storitev (dostop do gradiva ter izvajanje storitev in dejavnosti v domovih upokojencev in drugih ustanovah, dostava gradiva na dom).

Trajnostni vidik

Trajnost in trajnostno ravnanje na vseh področjih življenja in dela je usmeritev, ki jo bomo morali ponotranjiti vsi. Prakse in miselnost lahko dobra delovna skupina prenese na kolektiv in tako postane gibalo sprememb. V knjižnici smo jo vpeljali z dobrim načrtom dela in stabilnim financiranjem kompetenčne vsebine v okviru osrednjih območnih knjižnic.

Manjše prilagoditve v knjižnici izpeljemo sami, za večje spremembe pripravimo pobude. Izvedba je lahko težja ali celo nemogoča, če odločevalci zanjo ne pokažejo zanimanja in je ne podprejo ali ne odobrijo ustreznih finančnih sredstev. Pričakujemo, da bo na nacionalni ravni sprejeta ustrezna zakonodaja, ki bo trajnost vpeljala v vsakdanje življenje in delo vseh, torej tudi v knjižnična okolja.

Večji dogodki, kot so intenzivne podnebne in družbene spremembe, lahko vodijo v večjo podporo, ozaveščenost in pričakovanja lokalnega okolja.

Notranje okolje

Stavba osrednje knjižnice, ki bo leta 2030 stara 30 let, bo zahtevala prve večje prenove: zanesljivo dvigalo in prenovo skladišča, ki je dotrajano. Ravno tako bodo sodobno in udobno opremo potrebovale krajevne knjižnice.

Za uspešno in učinkovito delo se bo izrazila tudi potreba po raznolikosti profilov zaposlenih: v sodobni knjižnici bodo nujni grafični oblikovalec, lektor, oseba za odnose z javnostmi, socialni delavec in drugi. Zaradi večkulturnosti in spremenjenih potreb uporabnikov se bodo spreminjali vloga zaposlenih in odnosi med uporabniki in zaposlenimi. Nova znanja in veščine bomo morali pridobiti vsi zaposleni.

Spremembe v svetu bodo vplivale tudi na kolektiv kot enoto in delo zaposlenih kot posameznikov. Kakovost dela in uvajanje novosti bosta mogoča le ob dobri povezanosti kolektiva, za izvedbo vsega zastavljenega bo nujna učinkovita razporeditev delovnega časa.

Tehnološki vidik

Upoštevamo hitre spremembe na področju tehnologije in njihov vpliv na delo. Umetna inteligenca pomaga pri iskanju informacij, delo pospeši in poenostavi, vendar je nujno preverjanje ponujenih odgovorov, saj se lahko pojavijo tudi zavajajoče, netočne in lažne informacije.

Avtomatizacija nekaterih delovnih procesov razbremeni rutinsko delo in omogoči več časa za delo z uporabniki. Obenem selitev knjižnice v spletno okolje lahko pomeni izgubo dela delovnih mest, uporabnikom pa odvzame prostor srečevanja in socialnih stikov ter kulturnih in drugih vsebin v živo.

Konkurenca

V prihodnjih letih bo delovanje knjižnic zaznamovala vse večja konkurenca različnih oblik dostopa do informacij in kulturnih vsebin. Najmočnejši tekmeč ostaja splet, ki ponuja hiter in preprost dostop do raznolikega gradiva, vključno s starejšimi viri. Ta prednost omogoča uporabnikom urejeno in vedno dosegljivo zbirko, kar lahko pozitivno vpliva tudi na knjižnice – spodbuja jih k digitalizaciji, preglednejši ponudbi in razvoju novih storitev. Splet hkrati prinaša nevarnost številnih nepreverjenih informacij, digitalnih »smeti«, ki zmanjšujejo zaupanje v vire. Poleg tega virtualni svet ne more nadomestiti

osebne stika; njegovo pomanjkanje zmanjšuje socialne odnose in izmenjavo izkušenj v živo, kar knjižnični prostor sicer omogoča.

Konkurenco knjižnicam predstavljajo tudi druge kulturne ustanove. Sodelovanje med ustanovami lahko prinese pozitivne učinke, denimo skupne abonmaje in ugodnosti, ki spodbujajo obiskovalce k širšemu kulturnemu udejstvovanju. Vendar se zavedamo tudi tveganj – prevzemanje prireditev, podvajanje vsebin in razpršenost obiskovalcev lahko zmanjšajo osrednjo vlogo knjižnice kot prostora srečevanja in ustvarjanja.

Kot prelomna točka se kaže prav razvoj umetne inteligence oziroma še neznanih tehnologij, ki lahko temeljito spremenijo načine iskanja, shranjevanja in uporabe informacij. Knjižnice bodo morale dokazovati svojo prednost – da niso zgolj ponudnice informacij, temveč tudi varuhinje verodostojnosti, prostori druženja in povezovanja ter partnerji v mreži kulturnih ustanov.

Pravno okolje

Delovanje knjižnic urejajo številni zakoni, pravilniki in drugi pravno zavezujoči dokumenti. Ko so urejeni in sprejeti, lahko pozitivno vplivajo na delovanje knjižnice. Urejena zakonodaja s področja digitalizacije gradiv, avtorske in sorodnih pravic, varstva osebnih podatkov, trajnostnega razvoja in podobno olajša delo v knjižnicah. Dokumenti na lokalni ravni lahko pregledno in strateško usmerjajo delo.

Pomembno je razumevanje odločevalcev. Če so zagovorniki knjižnice in njene vloge v lokalni skupnosti, je sodelovanje lažje in uspešnejše. Nerazumevanje, slabše financiranje in obsežna birokracija negativno vplivajo na delovanje in razvoj knjižnice.

Odločevalci vplivajo na razvoj knjižnične mreže s tem, da omogočajo izpolnjevanje pogojev za delovanje knjižnice skladno s Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe in pri načrtovanju novih enot upoštevajo strokovno mnenje.

STRATEŠKA PODROČJA IN CILJI

V poglavju so zapisana področja in cilji, ki jih želimo doseči, razvijati in posodobiti, ter ukrepi, ki nas bodo vodili do tega.

Množico predlogov in idej smo razporedili na skupne imenovalce in oblikovali sedem tematskih skupin oziroma sedem strateških področij. Pojasnili smo jih z 20 cilji, njihovo uresničitev pa bomo zasledovali s 50 ukrepi. Nekateri cilji in ukrepi so že del našega delovanja in z njimi nadaljujemo, drugi so novi. Posamezni cilji ali ukrepi se lahko pojavljajo pri različnih strateških področjih, vendar temo naslavljaajo z različno vsebino. Ob pripravi (letnih) načrtov dela in vsebin bomo prednost dajali tistim dejavnostim, ki podpirajo strateški načrt.

STRATEŠKO PODROČJE 1: KNJIŽNIČNO OKOLJE – VPETI V OKOLJE IN SODELOVANJE

Goriška knjižnica je pomembno središče kulturnega in družbenega dogajanja v lokalnem okolju. Kot osrednja območna knjižnica ima ključno vlogo pri povezovanju štirih splošnih knjižnic na območju: Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica, Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin, Lavričeve knjižnice Ajdovščina ter Mestne knjižnice in čitalnice Idrija.

Poleg tega območne knjižnice razvijajo kompetenčne vsebine, s katerimi prispevajo k napredku knjižničarske stroke. V sodelovanju z Osrednjo knjižnico Srečka Vilharja Koper skrbimo za razvoj slovenskega knjižničnega portala Dobreknjige.si, sami pa razvijamo kompetenčno vsebino Splošne knjižnice – zelene, trajnostne, s katero želimo okrepiti vlogo knjižnic kot promotork trajnostnega razvoja.

Svoje delo pogosto prepletamo z dejavnostmi Knjižnice Damir Feigl (Narodna in študijska knjižnica), saj kot obmejna knjižnica pomembno podpiramo slovenske knjižnice na Goriškem in Videmskem, zlasti pri nakupu knjižničnega gradiva. Tako ohranjamo in krepimo slovensko narodnostno in kulturno identiteto. Pomembno vlogo pri tem ima tudi potujoča knjižnica, ki že od leta 2008 povezuje Slovence v Italiji.

Goriška knjižnica je knjižnica, ki deluje v lokalnem in obmejnem prostoru, zato naše delo presega svoje zidove in se razteza po celotni skupnosti, obenem pa je vidno v nacionalnem in mednarodnem okolju. Tudi v prihodnje bomo z znanjem, predanostjo in odprtostjo podpirali tako knjižnice na Goriškem območju kot slovenske knjižnice v Italiji, hkrati pa krepili strokovni ugled knjižnice.

CILJ 1.1: Koordinacija in razvoj nalog osrednje območne knjižnice

Ukrep 1.1.1	Pridobitev statusa kompetenčnega centra za trajnostno delovanje knjižnic
Opis ukrepa	Vzpostavitev kompetenčnega centra, ki bo omogočil sistematičen napredek splošnih knjižnic pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja, nudil podporo pri uvajanju trajnostnih projektov ter omogočal pridobivanje kompetenc, potrebnih za trajnostno delovanje knjižnic
Učinki ukrepa	Krepitev ugleda in prepoznavnosti knjižnice ter strokovne vloge knjižničnega osebja; krepitev medinstitucionalnega sodelovanja; izboljšanje prepoznavnosti knjižnice kot družbeno odgovorne ustanove
Čas izvedbe	2030
Nosilci ukrepa	Koordinacija območnosti
Kazalniki	Pridobljen status kompetenčnega centra

Ukrep 1.1.2	Izvedba analize potreb knjižnic območja
Opis ukrepa	Izvajanje analize v okviru Akcijskega načrta za uresničitev Usmeritev za izvajanje posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic (2025–2029), ki bo omogočila pregled nad potrebami in izzivi knjižnic na območju osrednje območne knjižnice
Učinki ukrepa	Boljše razumevanje potreb knjižnic z območja
Čas izvedbe	2026–2027
Nosilci ukrepa	Koordinacija območnosti
Kazalniki	Izvedena analiza knjižničnega okolja kot podlaga za nadaljnje ukrepe; opredeljeni ključni izzivi in potrebe knjižnic območja za pripravo razvojnih aktivnosti
Ukrep 1.1.3	Povezovanje s knjižnicami na Goriškem območju
Opis ukrepa	Krepitev obstoječega sodelovanja s knjižnicami na Goriškem območju za izmenjavo izkušenj, skupno načrtovanje projektov ter dogodkov, ki prispevajo k usklajenemu delovanju in razvoju knjižnične dejavnosti v regiji
Učinki ukrepa	Okrepljena strokovna povezanost in izmenjava znanj med knjižnicami na območju; večja kakovost storitev za uporabnike v regiji; krepitev regionalne knjižnične mreže
Čas izvedbe	2026–2030
Nosilci ukrepa	Direktor; koordinacija območnosti; knjižnice na Goriškem območju
Kazalniki	Pridobljene nove izkušnje, znanja in dobre prakse; povečano zadovoljstvo sodelujočih knjižnic z oblikami skupnega delovanja
Ukrep 1.1.4	Uresničevanje nalog v okviru dokumenta Usmeritve za izvajanje posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic za obdobje 5 let (2025–2029)
Opis ukrepa	Udejanjanje petletnega programa in uresničevanje zastavljenih ciljev, navedenih v akcijskem načrtu za izvajanje posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic v obdobju 2025–2029
Učinki ukrepa	Krepitev strokovnih povezav; skupen razvoj knjižničnega sistema
Čas izvedbe	2026–2029
Nosilci ukrepa	Koordinacija območnosti
Kazalniki	Izvedene naloge

CILJ 1.2: Koordinacija in razvoj nalog obmejne knjižnice

Ukrep 1.2.1	Povezovanje s slovenskimi knjižnicami v Italiji
Opis ukrepa	Krepitev povezovanja in sodelovanja s slovenskimi knjižnicami v Italiji s skupnimi projekti, kulturnimi dogodki, razstavami, obiski bibliobusa
Učinki ukrepa	Krepitev ugleda in prepoznavnosti knjižnice; večja povezanost slovenskega prebivalstva na obeh straneh meje; večji vpliv knjižnice na posameznika in lokalno skupnost
Čas izvedbe	2026–2030
Nosilci ukrepa	Direktor; koordinacija obmejnosti; slovenske knjižnice v Italiji
Kazalniki	Novi skupni projekti; povečan vpis in obisk čezmejnih uporabnikov

STRATEŠKO PODROČJE 2: KNJIŽNIČNA MREŽA – KNJIŽNICE PREPREDAJO OKOLJE

Knjižnično mrežo Goriške knjižnice sestavljajo osrednja knjižnica v Novi Gorici, devet krajevnih knjižnic (v Biljah, Braniku, Desklah, Kanalu, Mirnu, Prvačini, Renčah, Solkanu in Šempetru) ter potujoča knjižnica.

Knjižnica deluje na območju šestih občin – Mestne občine Nova Gorica, Občine Brda, Občine Kanal ob Soči, Občine Miren - Kostanjevica, Občine Renče - Vogrsko in Občine Šempeter - Vrtojba s skupno 58.446 prebivalci.

Med občinami, ki jih knjižnica pokriva, je Občina Brda edina, ki še nima svoje krajevne knjižnice. Tam knjižnične storitve uspešno nadomešča potujoča knjižnica, ki omogoča dostop do bogate knjižnične zbirke in s tem pomembno prispeva k enakim možnostim za branje, izobraževanje in kulturno udejstvovanje tudi v bolj oddaljenih krajih. Potujoča knjižnica obiskuje tudi prebivalce drugih petih občin in štirih italijanskih naselij – na kar 86 postajališčih.

Zavezani smo k uravnoteženemu razvoju vseh knjižničnih enot ter sistematični posodobitvi tistih, ki trenutno ne zadoščajo pravilom knjižničarske stroke. S prilagoditvijo in prenovo prostorov želimo spremeniti knjižnico v prijaznejše, funkcionalnejše in sodobnejše okolje, ki bo obiskovalcem vseh starosti omogočalo lažji in preglednejši dostop do gradiva ter nudilo udobne kotičke za branje, učenje, druženje in ustvarjanje.

CILJ 2.1: Ureditev prostorov in oddelkov osrednje knjižnice

Ukrep 2.1.1	Izboljšanje funkcionalnosti prireditvenega prostora
Opis ukrepa	Povečanje funkcionalnosti prireditvenega prostora za boljšo uporabniško izkušnjo: zvočna izolacija knjigomata, prilagodljiva razsvetljava, nakup premičnega prireditvenega odra, panojev in vitrin ter ureditev prostora za shranjevanje opreme (stoli, zvočniki in drugo)
Učinki ukrepa	Učinkovitejša in lažja organizacija dogodkov; boljša uporabniška izkušnja; možnost širše ponudbe dogodkov
Čas izvedbe	2026–2029
Nosilci ukrepa	Direktor; tehnične službe; Mestna občina Nova Gorica
Kazalniki	Zvočna izolacija knjigomata; nova razsvetljava; nova oprema (panoji, vitrine, premični prireditveni oder); povečano število obiskovalcev dogodkov; pozitivne povratne informacije obiskovalcev in nastopajočih
Ocena tveganja	Finančna sredstva

Ukrep 2.1.2	Prilagoditev prostora v 1. nadstropju za večjo funkcionalnost
Opis ukrepa	Ureditev prostorov Časopisnega oddelka ter Oddelka za domoznanstvo in posebne zbirke za boljšo uporabniško izkušnjo in funkcionalnost oddelkov; vzpostavitev tihe čitalnice s kotički in kioski za branje, učenje, študij in sestanke; smiselna umestitev računalniškega kotička
Učinki ukrepa	Učinkovitejša uporaba prostorov glede na potrebe uporabnikov; boljši pogoji za branje, učenje, študij in raziskovanje v tišini; računalniške storitve na enem mestu
Čas izvedbe	2026–2030
Nosilci ukrepa	Direktor; Časopisni oddelek; Oddelek za domoznanstvo in posebne zbirke; tehnične službe; Mestna občina Nova Gorica
Kazalniki	Izvedena prostorska reorganizacija; urejena tiha čitalnica in postavljeni kioski; boljša uporabniška izkušnja
Ocena tveganja	Finančna sredstva

Ukrep 2.1.3	Ureditev video sobe in predprostora
Opis ukrepa	Preoblikovanje video sobe in predprostora v ustvarjalni prostor, ki bo omogočal razvoj novih vsebin, kot so snemalni studio, »ohranjevalnica spomina« – oprema za digitalizacijo analognih videozapisov na sodobne digitalne medije in druge nove storitve ali dejavnosti za uporabnike.
Učinki ukrepa	Vzpostavitev novega ustvarjalnega prostora; povečan obisk knjižnice; boljša izkoriščenost in večja vpetost prostora v dejavnosti knjižnice
Čas izvedbe	2026–2030
Nosilci ukrepa	Direktor; Oddelek za odrasle s strokovnim gradivom; tehnične službe; Mestna občina Nova Gorica
Kazalniki	Nov ustvarjalni prostor; nove storitve in dejavnosti; povečanje obiska knjižnice

Ukrep 2.1.4 Signalizacija – učinkovita označba prostorov za lažjo orientacijo	
Opis ukrepa	Nadaljevanje projekta signalizacije za lažjo orientacijo uporabnikov ter boljšo dostopnost knjižničnega gradiva; namestitev piktogramov na mize za jasno označevanje namena posameznih delov prostora – za tiho učenje ali delo v skupinah – in izboljšanje uporabniške izkušnje; načrtovanje in izvedba postavitve tipne poti za slepe in slabovidne, skladno z evropskimi in nacionalnimi standardi ter zakonodajo o dostopnosti javnih prostorov
Učinki ukrepa	Izboljšana dostopnost knjižničnega gradiva in prostorov; večja preglednost ureditve ter postavitve gradiva; boljša in bolj vključujoča izkušnja za vse uporabniške skupine
Čas izvedbe	2026–2030
Nosilci ukrepa	Direktor; služba za knjižnično mrežo; služba za nabavo in obdelavo gradiva; tehnične službe; občine ustanoviteljice
Kazalniki	Enotna signalizacija v knjižnici; vzpostavljena tipna pot za slepe in slabovidne; večja samostojnost uporabnikov pri iskanju gradiva
Ukrep 2.1.5 Uvajanje izboljšav za boljšo uporabniško izkušnjo v knjižnici	
Opis ukrepa	Uvajanje ukrepov za izboljšanje počutja in uporabniške izkušnje v knjižnici, kot so avtomatizacija plačevanja dolgov, dodatni električni priključki, vzpostavitev računalniškega kotička s tiskalniki, optičnimi bralniki za samostojno uporabo, nakup udobnih bralnih naslanjačev ter ureditev toaletnih prostorov
Učinki ukrepa	Udobnejše in prijaznejše okolje za uporabnike in obiskovalce knjižnice; večja samostojnost uporabnikov pri izvajanju osnovnih storitev (plačila članarin in terjatev)
Čas izvedbe	2026–2030
Nosilci ukrepa	Direktor; tehnične službe; Mestna občina Nova Gorica
Kazalniki	Omogočeno samostojno plačilo dolgov; nov računalniški kotiček; prenovljeni toaletni prostori; povečanje zadovoljstva uporabnikov (anketa)
Ocena tveganja	Finančna sredstva
Ukrep 2.1.6 Povečanje promocije posebnega knjižničnega gradiva	
Opis ukrepa	Vzpostavitev novih ali prenovitev obstoječih prostorov z nakupom polic, premičnih omar in stojal za redno izpostavljanje gradiva (novejše, tematsko, tujejezično) ter posebnih knjižnih zbirk (Berem zlahka) za povečanje njihove vidnosti in dostopnosti
Učinki ukrepa	Povečana promocija knjižničnega gradiva; povečana izposoja knjižničnega gradiva; boljša izkoriščenost prostora
Čas izvedbe	2026–2030
Nosilci ukrepa	Direktor; služba za knjižnično mrežo; tehnične službe; Mestna občina Nova Gorica
Kazalniki	Nova oprema (polic, omare, stojala)
Ocena tveganja	Finančna sredstva

Ukrep 2.1.7	Ureditev skladišč
Opis ukrepa	Prenova skladiščnih prostorov oziroma popravilo/menjava dotrajanih knjižnih polic in racionalnejša razporeditev skladiščnega gradiva glede na pogostost uporabe za boljšo funkcionalnost prostora, izboljšanje preglednosti in dostopnosti skladiščnega gradiva ter večjo varnost zaposlenih
Učinki ukrepa	Večja varnost zaposlenih pri uporabi skladišč; večja preglednost in lažja dostopnost gradiva
Čas izvedbe	2027–2029
Nosilci ukrepa	Direktor; služba za knjižnično mrežo; tehnične službe; Mestna občina Nova Gorica
Kazalniki	Popravljenе oziroma zamenjane police v skladiščih
Ocena tveganja	Finančna sredstva

CILJ 2.2: Optimizirana mreža postajališč potujoče knjižnice

Ukrep 2.2.1	Povečanje dostopnosti potujoče knjižnice z optimizacijo časovnih postankov
Opis ukrepa	Analiza in prilagoditev urnika na izbranih postajališčih za daljše postanke in izvedbe raznolikih vsebin ter dejavnosti za različne starostne skupine, kot so pravljичne urice, ustvarjalne delavnice, predavanja in druge oblike kulturnega udejstvovanja za večjo vključenost lokalnega prebivalstva
Učinki ukrepa	Povečana dostopnost knjižničnih storitev; večji obisk; bolj raznolik in bogatejši program dogodkov in dejavnosti
Čas izvedbe	2027–2028
Nosilci ukrepa	Direktor; Potujoča knjižnica
Kazalniki	Prilagojen urnik; vsebinsko raznoliki dogodki
Ocena tveganja	Pomanjkanje kadra

CILJ 2.3: Ureditev krajevnih knjižnic

Ukrep 2.3.1	Usklajevanje delovanja krajevnih knjižnic s Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe
Opis ukrepa	Ureditev krajevnih knjižnic v skladu z veljavnim pravilnikom; zagotovitev ustreznih in dostopnih prostorov; zadostno število strokovnih delavcev in prilagoditev obratovalnega časa potrebam prebivalcev
Učinki ukrepa	Boljša dostopnost; več članov; večji vpliv knjižnice na posameznika in lokalno skupnost
Čas izvedbe	2027
Nosilci ukrepa	Direktor; skrbnica krajevnih knjižnic; občine soustanoviteljice in krajevne skupnosti
Kazalniki	Daljša odprtost krajevnih knjižnic; ustrezni prostori
Ocena tveganja	Finančna sredstva; pomanjkanje kadra; pomanjkanje ustreznih prostorov

Stanje krajevnih knjižnic glede na Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe in načrt izpolnjevanja pogojev

Občina	Krajevna knjižnica	Velikost	Ustreznost prostorov / kadrov / odprtost	Dosedanji ukrepi	Načrt izpolnjevanja pogojev 2024–2027
MONG	Branik	153 m ²	NE / NE / NE	delna prenova 2022	<ul style="list-style-type: none"> · notranja povezava obeh prostorov, prenova prostora in nova oprema v nadstropju · večja odprtost · dodatna zaposlitev
	Prvačina	43 m ²	NE / NE / NE	delna prenova opreme	<ul style="list-style-type: none"> · selitev v večji in ustrežnejši prostor, dodatna oprema · večja odprtost · dodatna zaposlitev
	Solkan	70 m ²	NE / NE / NE		<ul style="list-style-type: none"> · selitev v večji in ustrežnejši prostor, nova oprema · večja odprtost · dodatna zaposlitev
Kanal	Deskle	120 m ²	DA / NE / DA	prenova 2020	<ul style="list-style-type: none"> · dodatna zaposlitev
	Kanal	80 m ²	NE / NE / DA	prenova 2018	<ul style="list-style-type: none"> · popravilo obstoječega prostora (popravilo vhodnih vrat, ukrepi proti vlagi, ureditev ogrevanja) ali selitev v primernejši prostor · dodatna zaposlitev
Miren - Kostanjevica	Bilje	75 m ²	DA / NE / DA	selitev v nov prostor 2024	<ul style="list-style-type: none"> · dodatna zaposlitev
	Miren	135 m ²	DA / NE / DA	nova knjižnica 2019	<ul style="list-style-type: none"> · dodatna zaposlitev
Renče - Vogrsko	Renče	105 m ²	DA / NE / DA	prenova 2022	<ul style="list-style-type: none"> · dodatna zaposlitev
Šempeter - Vrtojba	Šempeter	100 m ²	NE / NE / DA	nova knjižnica 2019	<ul style="list-style-type: none"> · selitev v večji prostor · dodatna zaposlitev

STRATEŠKO PODROČJE 3: KNJIŽNIČNA ZBIRKA – ZAKLADNICA ZNANJA

Temelj najbolj uporabljane knjižnične storitve – izposoje knjižničnega gradiva – predstavlja kakovostna, premišljena oblikovana in strokovno urejena knjižnična zbirka. Knjižnična zbirka je osrednji del vsake knjižnice, saj omogoča dostop do informacij, znanja, literature, kulturne dediščine in drugih virov, ki jih uporabniki potrebujejo za učenje, raziskovanje, delo ali prosti čas.

Načrtno razvijanje zbirke vključuje stalno ocenjevanje, posodabljanje in po potrebi izločanje gradiva. Tako knjižnica zagotavlja, da ostaja zbirka aktualna in dostopna vsem, ki iščejo zanesljive informacije ali dober naslov za branje.

Poseben poudarek namenjamo vsebinam, ki so pomembne za lokalno skupnost in ohranjanje kulturne dediščine – domoznanski zbirki. Spodbujamo sodelovanje z uporabniki, ki jo s predlogi za nabavo pomagajo sooblikovati. Zbirka ni samo zrcalo skupnosti, temveč tudi vir navdiha, znanja in identitete.

Ob koncu leta 2024 je imela knjižnična zbirka 511.424 enot gradiva. V enem letu je pridobila 14.051 novih enot, hkrati pa je bilo 11.859 enot izločenih, ker so bile dotrajane, vsebinsko zastarele ali premalo uporabljene. Obrat zbirke, kazalnik, ki prikazuje, kako pogosto se gradivo uporablja glede na celoten obseg, je znašal 1,24 in počasi narašča od leta 2021.

CILJ 3.1: Povečanje dostopnosti knjižnične zbirke

Ukrep 3.1.1 Plavajoča zbirka	
Opis ukrepa	Vzpostavitev plavajoče zbirke na podlagi dobrih praks drugih splošnih knjižnic za povečanje nabora knjižničnega gradiva v krajevnih knjižnicah; opredelitev postopkov za učinkovito delovanje tovrstne zbirke in ustrezno označevanje gradiva
Učinki ukrepa	Povečana dostopnost gradiva v vseh enotah knjižnice; boljša razporeditev gradiva glede na dejansko povpraševanje uporabnikov; večji obrat knjižnične zbirke; več izposojenih enot gradiva in večji obisk krajevnih knjižnic
Čas izvedbe	2027–2029
Nosilci ukrepa	Služba za nabavo in obdelavo gradiva; služba za knjižnično mrežo
Kazalniki	Povečan obisk krajevnih knjižnic za 5 %
Ukrep 3.1.2 Retrospektiva	
Opis ukrepa	Vnos starejšega, ročno inventariziranega gradiva in prvotnega knjižničnega fonda v računalniški katalog COBISS; preverjanje ohranjenosti in delovanja gramofonskih plošč in vnos v računalniški katalog
Učinki ukrepa	Vnesena retrospektiva v COBISS – celotna knjižnična zbirka dostopna v COBISS-u Ohranitev prvih knjig knjižnične zbirke je pomembna za razumevanje zgodovine in identitete lokalne skupnosti. Tako omogočamo vpogled v začetek oblikovanja knjižničnega fonda ter sledimo razvoju knjižnice.
Čas izvedbe	2026–2029
Nosilci ukrepa	Služba za nabavo in obdelavo gradiva; Oddelek za odrasle s strokovnim gradivom
Kazalniki	Število naslovov in inventarnih enot v COBISS-u; celotna knjižnična zbirka dostopna v COBISS-u; boljša preglednost in dostopnost knjižnične zbirke

Ukrep 3.1.3	Izposoja serijskih publikacij
Opis ukrepa	Določitev naslovov serijskih publikacij, namenjenih za izposojajo, ter ustrezno označevanje in urejanje gradiva
Učinki ukrepa	Izposoja serijskih publikacij v vseh enotah knjižnice; avtomatizacija postopkov; zadovoljstvo uporabnikov
Čas izvedbe	2027–2029
Nosilci ukrepa	Časopisni oddelek
Kazalniki	Statistika izposoje serijskih publikacij

CILJ 3.2: Povečanje raznovrstnosti knjižnične zbirke

Ukrep 3.2.1	Nove zbirke in izposoja inventarja
Opis ukrepa	Oblikovanje nove zbirke Berem zlahka, namenjene lažjemu branju; ureditev zbirke v sistemu COBISS z enotnimi in dogovorjenimi ključnimi besedami ter interno oznako; oblikovanje zbirke družabnih iger tudi na podlagi anket med uporabniki za prilagoditev ponudbe njihovim željam in potrebam; vzpostavitev sistema izposoje inventarja – bralnikov, polnilnikov, tablic, bralnih očal, ključev za omarice
Učinki ukrepa	Raznovrstna knjižnična zbirka; zadovoljstvo uporabnikov; delo z ranljivimi skupinami; večja preglednost evidenc
Čas izvedbe	2026–2029
Nosilci ukrepa	Služba za nabavo in obdelavo gradiva; Oddelek za mlade; Oddelek za odrasle; Oddelek za odrasle s strokovnim gradivom; Oddelek za izposojajo gradiva
Kazalniki	Nove zbirke; prirast in izposoja gradiva

CILJ 3.3: Skrb za aktualno zbirko

Ukrep 3.3.1	Periodično odpisovanje gradiva v vseh enotah in na vseh oddelkih Goriške knjižnice
Opis ukrepa	Redno izločanje poškodovanega, zastarelega in vsebinsko neaktualnega gradiva v vseh enotah in na vseh oddelkih ter izvedba usmerjenega odpisa do naslednje inventure za zagotavljanje kakovostne in aktualne knjižnične zbirke; določitev kriterijev za odpis gradiva na Časopisnem oddelku in izvedba odpisa; izvedba odpisa gradiva v skladišču Potujoče knjižnice za posodobitev knjižnične zbirke
Učinki ukrepa	Aktualna knjižnična zbirka; večji obrat knjižnične zbirke; vzdrževanje zelenega obsega knjižničnega gradiva; umestitev novih storitev in vsebin v pridobljeni prostor
Čas izvedbe	2026–2029
Nosilci ukrepa	Služba za knjižnično mrežo; služba za nabavo in obdelavo gradiva
Kazalniki	Pregledna in aktualna knjižnična zbirka

CILJ 3.4: Bevkova knjižna zupuščina

Ukrep 3.4.1	Katalogizacija gradiva v Bevkovi spominski sobi
Opis ukrepa	Katalogizacija knjižne zupuščine v skladu z Delovnimi navodili za popis knjižnega gradiva v Bevkovi spominski sobi, z upoštevanjem določenega načina dela in opreme gradiva; ohranitev prvotne postavitve gradiva Približno 2300 enot je urejenih po tekoči številki.
Učinki ukrepa	Gradivo dostopno v COBISS-u; možnost priprave izpisov, seznamov; pomen kulturne dediščine lokalnega okolja
Čas izvedbe	2026–2029
Nosilci ukrepa	Služba za nabavo in obdelavo gradiva
Kazalniki	Število inventarnih enot v COBISS-u

STRATEŠKO PODROČJE 4: ORGANIZACIJA DELA – STROKOVNI, PRIJAZNI IN UČINKOVITI

Za učinkovito delovanje knjižnice je pomembna dobra organizacija dela. Za večjo optimizacijo dela izpostavljam tri področja, na katerih vidimo možnosti izboljšav.

Posvetili se bomo smiselnemu povezovanju Časopisnega oddelka ter Oddelka za domoznanstvo in posebne zbirke. Na Časopisnem oddelku bomo posodobili, avtomatizirali in optimizirali določene postopke. V Mojstrovalnici bomo reorganizirali program dela. To ni mogoče brez učinkovite organizacije dela in kompetentnih zaposlenih. Zaradi razširjenih dejavnosti smiselno načrtujemo nekaj novih zaposlitev.

Pomembno je, da se zaposleni na delovnem mestu dobro počutijo, zato želimo izboljšati notranjo komunikacijo in informiranje zaposlenih. Z različnimi ukrepi želimo doseči večjo povezanost in motiviranost kolektiva in enakomerno razporeditev dela ter preprečiti preobremenjenost zaposlenih. Za njihovo dolgoročno zadovoljstvo bomo posvetili posebno pozornost zdravju na delovnem mestu.

Ker občasno zaznavamo primanjkljaj pri komunikaciji, se bomo v tem obdobju posvetili organizaciji izobraževanj o omenjeni tematiki. Posebej bomo izpostavili izobraževanja o komunikaciji s težavnimi uporabniki in ranljivimi skupinami.

Namen izboljšav je doseči čim boljše razmere za delo, ustvarjalno delovno klimo, možnosti izobraževanja in osebne izpopolnjevanja ter izboljšanje komunikacije na medosebni in strokovni ravni.

CILJ 4.1: Izboljšanje delovnih procesov in nove zaposlitve

Ukrep 4.1.1 Reorganizacija dela in razvoj novih dejavnosti v Mojstrovalnici	
Opis ukrepa	Izboljšanje organizacije dela za učinkovitejšo rabo prostora in opreme; uvedba dodatnega prostora (video soba); nakup novih pripomočkov in orodij ter dopolnitev materialov za širitev nabora dejavnosti in storitev, razvoj programov ter krepitev praktičnih veščin obiskovalcev
Učinki ukrepa	Večji obisk; več priložnosti za vključevanje uporabnikov in obiskovalcev v neformalno izobraževanje in sodelovalno učenje
Čas izvedbe	2026–2027
Nosilci ukrepa	Direktor; zaposleni v Mojstrovalnici
Kazalniki	Nova orodja in materiali za ustvarjanje; bogatejši program dejavnosti
Ukrep 4.1.2 Optimizacija delovnih procesov Časopisnega oddelka in Oddelka za domoznanstvo in posebne zbirke	
Opis ukrepa	Vzpostavitev delovne skupine za pripravo predloga združitve in reorganizacije oddelkov ter poenostavitve delovnih procesov za optimizacijo prostora in organizacijo dela
Učinki ukrepa	Učinkovitejša organizacija dela; boljši izkoristek prostora
Čas izvedbe	2029
Nosilci ukrepa	Direktor; zaposleni na Časopisnem oddelku in Oddelku za domoznanstvo in posebne zbirke; delovna skupina
Kazalniki	Poenoten oddelek
Ukrep 4.1.3 Načrtovanje kadrovskega razvoja v skladu s potrebami organizacije	
Opis ukrepa	Načrtno zaposlovanje dodatnega kadra na oddelkih s povečanim obsegom in zahtevnostjo dela (potujoča knjižnica, krajevne knjižnice, Mojstrovalnica, računovodstvo); vzpostavitev novega delovnega mesta – koordinator promocije – za prispevek k večji prepoznavnosti knjižnice, učinkovitejšemu obveščanju javnosti ter okrepitvi odnosa z uporabniki in skupnostjo; zaradi velike obiskanosti knjižnice zaposlitev varnostnika za ves čas odprtosti osrednje enote
Učinki ukrepa	Izboljšana učinkovitost in kakovost dela; izvajanje novih vsebin in projektov; večja odzivnost na potrebe uporabnikov in skupnosti; večja prepoznavnost knjižnice
Čas izvedbe	2027–2029
Nosilci ukrepa	Direktor; občine soustanoviteljice
Kazalniki	Novi zaposleni; novi projekti in programi
Ocena tveganja	Finančna sredstva

CILJ 4.2: Obveščenost zaposlenih in izboljšanje počutja na delovnem mestu

Ukrep 4.2.1		Krepitev notranje komunikacije in povezanosti med zaposlenimi
Opis ukrepa	Krepitev notranje komunikacije in povezanosti zaposlenih z rednim obveščanjem o dejavnostih in dogajanju v knjižnici (digitalni pretok informacij, skupni dokumenti), rednimi mesečnimi »strokovnimi četrtki«, letnimi razgovori ter prizadevanji za uravnoteženo razporeditev dela za zmanjšanje preobremenjenosti zaposlenih	
Učinki ukrepa	Boljša obveščenost zaposlenih in posledično uporabnikov; večja povezanost in motiviranost kolektiva; sodelovanje in enakomerna porazdelitev dela med sodelavci	
Čas izvedbe	2026–2029	
Nosilci ukrepa	Direktor; služba za razvoj in prireditve	
Kazalniki	Boljša obveščenost zaposlenih in uporabnikov; učinkovitejši in zadovoljnejši zaposleni	
Ukrep 4.2.2		Skrb za zdravje in varnost na delovnem mestu
Opis ukrepa	Zagotavljanje varnega in ergonomskega delovnega okolja z ustrezno opremo: dvižnimi mizami, pisarniškimi stoli za dinamično sedenje, ustreznimi klimatskimi pogoji; vzpostavitev nove dejavnosti za promocijo in krepitev zdravja na delovnem mestu – Minutke za zdravje; spodbujanje zdravega življenjskega sloga in osebnega razvoja z omogočanjem koriščenja ugodnosti pri ponudnikih storitev; izvajanje ukrepov za zagotavljanje varnosti; usposabljanja za oživljanje in uporabo defibrilatorja; vaje za reševanje iz dvigala ter požarne in reševalne vaje za učinkovito ukrepanje zaposlenih pri nesrečah; navzočnost varnostnika v osrednji enoti	
Učinki ukrepa	Izboljšanje počutja zaposlenih; večja udeležba zaposlenih pri dejavnostih za varovanje in krepitev zdravja ter učinkovitejše ukrepanje ob izrednih dogodkih V lokalnem okolju se bomo obrnili na ponudnike storitev s področja krepitve zdravja.	
Čas izvedbe	2026–2029	
Nosilci ukrepa	Direktor; splošne službe; strokovne službe; Mestna občina Nova Gorica; zunanji izvajalci	
Kazalniki	Število izvedenih dejavnosti v tekočem letu	
Ocena tveganja	Finančna sredstva	

CILJ 4.3: Izobraževanje v stroki

Ukrep 4.3.1		Permanentno izobraževanje zaposlenih
Opis ukrepa	Spodbujanje stalnega strokovnega izpopolnjevanja zaposlenih z vključevanjem vsebin s področij knjižničarstva, informacijske in digitalne pismenosti, trajnosti, učenja tujih jezikov, umetne inteligence in družbenih trendov, ki vplivajo na delovanje knjižnice	
Učinki ukrepa	Kompetentni, obveščeni in splošno razgledani zaposleni	
Čas izvedbe	2026–2029	
Nosilci ukrepa	Direktor; služba za razvoj in marketing	
Kazalniki	Nove storitve; suverenost pri delu	
Ukrep 4.3.2		Izobraževanja za izboljšanje komunikacijskih sposobnosti zaposlenih
Opis ukrepa	Izobraževanje zaposlenih v okviru permanentnega strokovnega razvoja s poudarkom na izboljšanju komunikacijskih spretnosti; izvedba splošnega izobraževanja o komunikaciji zaposlenih ter izobraževanj o komuniciranju s težavnimi uporabniki in posebnimi uporabniškimi skupinami	
Učinki ukrepa	Boljša verbalna in neverbalna komunikacija zaposlenih; usposobljenost za komuniciranje z različnimi uporabniki; razvoj posameznikove čustvene inteligence	
Čas izvedbe	2026, 2028, 2030	
Nosilci ukrepa	Direktor; služba za razvoj in prireditve; zunanji predavatelji	
Kazalniki	Zadovoljni uporabniki in zaposleni	

STRATEŠKO PODROČJE 5: DELO Z UPORABNIKI – GRADIMO VEZI Z LJUDMI

Knjižnica je vključujoč prostor, kjer se vsak počuti sprejeto in dobrodošlo. V enajstih enotah Goriške knjižnice je letno izvedenih več kot 700 dogodkov, ki nagovarjajo različne interese in ciljne skupine.

Med najbolj zastopanimi so dejavnosti, ki spodbujajo bralno pismenost, kot so bralni klubi, bralne akcije in bibliopedagoški programi. Knjižnica ponuja tudi inovativne dejavnosti, kot so izposoja doma pridelanih semen, izposoja predmetov ter kreativno ustvarjanje.

Pomembno vlogo ima sodelovanje s posamezniki, lokalnimi ustanovami in organizacijami, s katerimi knjižnica oblikuje kakovostne in raznolike vsebine. Prav tako je ključno povezovanje s knjižnicami in drugimi ustanovami na regionalni in nacionalni ravni.

Vse storitve so oblikovane z mislijo na uporabnika, pri čemer knjižnica ohranja osebni pristop, vsebinsko raznolikost in dostopnost v vseh svojih enotah.

CILJ 5.1: Posodobitev dogodkov in delavnic za vse ciljne skupine

Ukrep 5.1.1	Preoblikovanje programa prireditev z novimi vsebinami in pristopi
Opis ukrepa	Vsebinsko (usmerjeno v različne ciljne skupine) in vizualno (celostna grafična podoba dogodkov, napovednik prireditev) preoblikovanje programa prireditev ter posodobitev Pravidnika o prireditvah in drugih organiziranih dogodkih v Goriški knjižnici Franceta Bevka Nova Gorica
Učinki ukrepa	Povečanje raznolikosti in vključujočnosti knjižničnih prireditev, namenjenih širši javnosti; spodbujanje vseživljenjskega učenja; izboljšanje prepoznavnosti knjižnice in utrjevanje njenega ugleda v lokalnem in širšem okolju
Čas izvedbe	2026–2027
Nosilci ukrepa	Služba za razvoj in prireditve
Kazalniki	Povečan obisk knjižničnih prireditev; zadovoljstvo uporabnikov (ankete, evalvacije); raznolik program za različne ciljne skupine; boljša prepoznavnost in večji ugled knjižnice (omembe v medijih, sodelovanje s partnerji)

CILJ 5.2: Razvoj razgibanega in vključujočega knjižničnega programa

Ukrep 5.2.1	Nadgradnja obstoječih in vzpostavitev novih dejavnosti za mladino
Opis ukrepa	Zasnova celostnega in premišljenega nabora dejavnosti za mladino, utemeljenega tudi na rezultatih ankete za prepoznavanje zanimanja, potreb in pričakovanj mladih; oblikovanje novih dejavnosti za osebni razvoj, kakovostno preživljanje prostega časa, ustvarjalnost, razvoj kritičnega mišljenja ter krepitev kompetenc za vseživljenjsko učenje
Učinki ukrepa	Krepitev dialoga z mladimi; povečanje vključenosti mladih v dejavnosti in povečanje občutka pripadnosti; ustvarjanje varnega in spodbudnega okolja za preživljanje prostega časa
Čas izvedbe	2026–2027
Nosilci ukrepa	Oddelek za mlade; Oddelek za odrasle; Oddelek za odrasle s strokovnim gradivom; služba za razvoj in prireditve
Kazalniki	Več dejavnosti, namenjenih najstnikom in mladostnikom; zadovoljstvo mladih (ankete); sodelovanje z mladinskimi organizacijami in šolami
Ocena tveganja	Neodzivnost najstnikov in mladostnikov

Ukrep 5.2.2	Vzpostavitev medgeneracijskih delavnic
Opis ukrepa	Tesnejše sodelovanje med oddelki za vzpostavitev medgeneracijskih delavnic, ki bodo s povezovanjem različnih starostnih skupin ter izmenjavo znanj in izkušenj krepile občutek pripadnosti, gradile medsebojno spoštovanje in razumevanje ter povezovala lokalno skupnost.
Učinki ukrepa	Večja povezanost med generacijami; krepitev medsebojnega razumevanja in prenos znanja med mladimi in starejšimi; okrepljen občutek pripadnosti lokalni skupnosti
Čas izvedbe	2027–2028

Nosilci ukrepa	Oddelek za mlade; Oddelek za odrasle; Oddelek za odrasle s strokovnim gradivom; Časopisni oddelek; Potujoča knjižnica; Oddelek za domoznanstvo in posebne zbirke
Kazalniki	Število izvedenih medgeneracijskih dejavnosti; zadovoljstvo udeležencev

Ukrep 5.2.3 Občanska znanost

Opis ukrepa	Vključevanje lokalne skupnosti v projekte občanske znanosti
Učinki ukrepa	Zbrano gradivo; povezanost lokalne skupnosti
Čas izvedbe	2026–2030
Nosilci ukrepa	Posamezni oddelki; delovne skupine
Kazalniki	Objava zbranih vsebin

Ukrep 5.2.4 Obogatena ponudba Mojstrovalnice

Opis ukrepa	Nadgradnja programa Mojstrovalnice za izvajanje raznolikih dejavnosti, povečanje dostopnosti sodobne tehnologije in izobraževanj o njeni uporabi; širitev obstoječih dobrih praks z novimi vsebinami in opremo
Učinki ukrepa	Dvig digitalne pismenosti različnih ciljnih skupin; lažji dostop do sodobne in raznolike tehnologije; pridobivanje novih znanj in veščin; uveljavitev Mojstrovalnice kot prostora ustvarjalnosti, raziskovanja in izobraževanja
Čas izvedbe	2026–2027
Nosilci ukrepa	Zaposleni v Mojstrovalnici
Kazalniki	Število izvedenih delavnic; raznolik program dejavnosti; nakup nove, sodobne tehnologije; povečan obisk Mojstrovalnice; zadovoljstvo uporabnikov

Ukrep 5.2.5 Obogatitev dejavnosti za posebne uporabniške skupine

Opis ukrepa	Načrtovanje in izvajanje vsebinsko prilagojenih dejavnosti za večjo vključenost posebnih uporabniških skupin; sodelovanje z lokalnimi organizacijami pri izvedbi delavnic, pogovorov in drugih dejavnosti
Učinki ukrepa	Večja vključenost posebnih uporabniških skupin in krepitev njihove vloge v skupnosti; izboljšanje različnih znanj in spretnosti pri posameznikih; zmanjševanje neenakosti
Čas izvedbe	2026–2027
Nosilci ukrepa	Oddelek za mlade; Oddelek za odrasle; Oddelek za odrasle s strokovnim gradivom; Časopisni oddelek; Potujoča knjižnica; krajevne knjižnice
Kazalniki	Oblikovani programi za različne ciljne skupine; število projektov, namenjenih ranljivim skupinam; število partnerstev z organizacijami, ki delajo z ranljivimi skupinami; zadovoljstvo udeležencev; število posameznikov, vključenih v dejavnosti.
Ocena tveganja	Pomanjkanje usposobljenega osebja za delo s posebnimi skupinami uporabnikov

Ukrep 5.2.6		Razvoj različnih pismenosti za aktivno življenje vseh generacij
Opis ukrepa		Oblikovanje in izvedba novih dejavnosti, usmerjenih na razvoj različnih pismenosti (digitalne, medijske, finančne, zdravstvene, okoljske in drugih), ključnih za uspešno delovanje posameznika v sodobni družbi; krepitev kompetenc uporabnikov v sodelovanju z drugimi ustanovami
Učinki ukrepa		Zmanjševanje neenakosti; večja samostojnost uporabnikov pri vsakodnevni izzivih in aktivno vključevanje v družbo; spodbujanje vseživljenjskega učenja in osebnega razvoja
Čas izvedbe		2026–2029
Nosilci ukrepa		Oddelek za odrasle s strokovnim gradivom; Oddelek za izposojajo gradiva; Potujoča knjižnica; krajevne knjižnice
Kazalniki		Število izvedenih dejavnosti; napredek med udeleženci (ankete); sodelovanje z lokalnimi organizacijami; zadovoljstvo udeležencev

Ukrep 5.2.7		Krepitev bralne pismenosti s sodobnimi pristopi
Opis ukrepa		Spodbujanje bralne pismenosti z raznolikimi dejavnostmi in sodobnimi pristopi: razvoj programov za najmlajše (otroke do četrtega leta), spodbujanje poglobljenega in družinskega branja, krepitev sodelovanja s šolskimi knjižničarji ter učitelji in profesorji slovenščine za razvoj bralne pismenosti pri učencih in dijakih, priprava tematskih žanrskih srečanj za odrasle (bralna srečanja za ljubitelje kriminalk, poezije, potopisov)
Učinki ukrepa		Povečanje zanimanja za branje; razvoj jezikovnih sposobnosti; krepitev kritičnega mišljenja in razumevanja kompleksnih besedil
Čas izvedbe		2026–2029
Nosilci ukrepa		Oddelek za mlade; Oddelek za odrasle; Oddelek za odrasle s strokovnim gradivom; Časopisni oddelek; Oddelek za domoznanstvo in posebne zbirke; Potujoča knjižnica; krajevne knjižnice
Kazalniki		Oblikovani programi za različne ciljne skupine; večja izposoja gradiva; obisk dejavnosti; sprememba odnosa do branja

CILJ 5.3: Osebni pristop ob vpisu v knjižnico

Ukrep 5.3.1		Vzpostavitev vpisne točke
Opis ukrepa		Vzpostavitev vpisne točke in ureditev izposojevalnega prostora za učinkovitejšo podporo uporabnikom ob prvem obisku; seznanitev uporabnikov z dejavnostmi in programi ter možnostmi uporabe knjižničnih prostorov, oddelkov in storitev
Učinki ukrepa		Samostojnost novih članov pri uporabi knjižnice; občutek sprejetosti; prijetnejši izposojevalni prostor
Čas izvedbe		2026–2027
Nosilci ukrepa		Vodstvo; Oddelek za izposojajo gradiva; tehnične službe
Kazalniki		Dobra obveščenost in zadovoljstvo članov knjižnice

Ukrep 5.3.2 Promocijski paket dobrodošlice	
Opis ukrepa	Priprava promocijskega paketa za nove člane za celovito predstavitev knjižnice, njenih storitev in dejavnosti; dostopnost informacij v tiskani in digitalni obliki
Učinki ukrepa	Dobro poznavanje storitev in dejavnosti knjižnice
Čas izvedbe	2026–2028
Nosilci ukrepa	Oddelek za izposajo gradiva; služba za razvoj in prireditve
Kazalniki	Večja samostojnost članov

CILJ 5.4: Usklajen program dejavnosti v enotah Goriške knjižnice

Ukrep 5.4.1 Prenos vsebin iz osrednje enote v vse enote	
Opis ukrepa	Priprava dejavnosti v Potujoči knjižnici in krajevnih knjižnicah po vzoru osrednje enote; vzpostavitev Knjižnice semen, mini Mojstrovalnice ter razstavne in druge dejavnosti glede na prostorske možnosti posamezne enote; reorganizacija programa dogodkov in dejavnosti Potujoče knjižnice z uvedbo raznovrstnih delavnic med daljšimi postanki
Učinki ukrepa	Raznoliko in pestro dogajanje v okoliških krajih; enakomerna dostopnost dejavnosti; zadovoljstvo občanov
Čas izvedbe	2026–2027
Nosilci ukrepa	Krajevne knjižnice; Potujoča knjižnica
Kazalniki	Povečan obisk in povečano število aktivnih članov krajevnih knjižnic in potujoče knjižnice

STRATEŠKO PODROČJE 6: PARTNERSTVO IN PROMOCIJA – PREPOZNAVNI IN POVEZANI

Knjižnica v svoji zgodovini v vsakokratnih okoliščinah po najboljših močeh gradi zbirko, nudi storitve in uvaja spremembe, ki jih prinaša sodobnost. Ker se s svojim delovanjem in vsebino dotika mnogih področij, je lahko dragocen partner številnim sorodnim ustanovam v lokalnem, nacionalnem in mednarodnem prostoru. Povezuje se z zunanjimi sodelavci, s katerimi lahko uresničuje zastavljene cilje, ter z nastalimi vsebinami vlaga v lokalno skupnost in jo krepi.

Ob tem seveda naleti na izziv predstavitve in promocije gradiv, storitev in dejavnosti, ki jih ponuja in pripravlja ali nastanejo v sodelovanju z drugimi ustanovami. Če jih uporabniki ne (pre)poznajo, potem potenciali niso zares izkoriščeni.

V prihodnjih letih bomo zato posebno pozornost posvetili prepoznavnosti in predstavitvi vsebin, ki jih knjižnica nudi uporabnikom, potencialnim uporabnikom in širši skupnosti. Gradili bomo na boljši prepoznavnosti knjižnice in njenih enot, zbirke, storitev, dejavnosti ter pripravljenih in ustvarjenih vsebin.

CILJ 6.1: Promocija knjižnice

Ukrep 6.1.1 Pomembni dogodki	
Opis ukrepa	Promocija knjižnice z obeleževanjem pomembnih obletnic in posebnih priložnosti: festival potujočih knjižnic, 80-letnica Goriške knjižnice ter obletnica rojstva in smrti pisatelja Franceta Bevka, organizacija vsakoletnega festivala Dnevi Goriške knjižnice ter počastitev drugih pomembnih dogodkov in osebnosti, ki bodo v tem obdobju slavile.
Učinki ukrepa	Ozaveščanje o pomenu dediščine in ustvarjalnosti v lokalnem okolju; prepoznavnost dejavnosti knjižnice
Čas izvedbe	2026: festival potujočih knjižnic 2029: 80. obletnica ustanovitve Goriške knjižnice 2030: obletnica rojstva (140) in smrti (60) Franceta Bevka 2026–2030: Dnevi Goriške knjižnice (vsakoletni festival)
Nosilci ukrepa	Služba za razvoj in prireditve; služba za knjižnično mrežo; delovne skupine; tehnične službe
Kazalniki	Izvedba dogodkov
Ukrep 6.1.2 Usmerjena promocija	
Opis ukrepa	Povečanje prepoznavnosti knjižničnih storitev z načrtno promocijo e-virov, ki jih knjižnica ponuja ali soustvarja, knjižnične zbirke (zlasti domoznanskega in tujejezičnega gradiva), storitev in dejavnosti knjižnice (dogodki, Mojstrovalnica, Knjižnica reči, Knjižnica semen) ter njenih usmeritev (zelena knjižnica, uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja)
Učinki ukrepa	Večja prepoznavnost ustanove, zbirk, dogodkov in storitev
Čas izvedbe	2026–2030
Nosilci ukrepa	Delovne skupine; služba za knjižnično mrežo; služba za razvoj in prireditve
Kazalniki	Povečana uporaba e-virov; povečana uporaba knjižničnih storitev
Ukrep 6.1.3 Sodelovanje z mediji	
Opis ukrepa	Krepitev sodelovanja z lokalnimi in nacionalnimi mediji za širjenje prepoznavnosti knjižnice z rednim posredovanjem knjižničnih vsebin, novosti in aktualnih tem; odzivanje na povabila k sodelovanju
Učinki ukrepa	Več objav o knjižnici, njenih enotah, storitvah, dogodkih in dejavnostih izboljša prepoznavnost knjižnice.
Čas izvedbe	2026–2030
Nosilci ukrepa	Direktor; služba za knjižnično mrežo; služba za razvoj in prireditve

CILJ 6.2: Razvejana mreža partnerjev in zagovornikov

Ukrep 6.2.1 Tesnejše sodelovanje z ustanovitelji oziroma odločevalci	
Opis ukrepa	Krepitev vloge knjižnice kot enakovrednega partnerja pri oblikovanju kulturnih, strokovnih, informacijskih vsebin in dejavnosti, s katerimi želijo občine doseči prebivalce lokalne skupnosti, ter pri oblikovanju programov kulturnih dejavnosti.
Učinki ukrepa	Prepoznavnost knjižnice kot enakovrednega partnerja. Na skupnih področjih usklajeno nastopamo z vsebinami, ki so pomembne za lokalno skupnost. Prepoznavnost knjižnice kot pomembnega ustvarjalca različnih vsebin in promocije vseh vrst pismenosti/znanja/kulturnih vsebin in dobrin.
Čas izvedbe	2026–2030
Nosilci ukrepa	Direktor; služba za razvoj in prireditve
Ukrep 6.2.2 Sklepanje in poglobitev partnerstev	
Opis ukrepa	Knjižnica s svojim delovanjem posega na raznolika področja in naslavlja raznoliko populacijo. Pri tem se, deloma že ustaljeno, povezuje s sorodnimi ustanovami v lokalnem, nacionalnem in mednarodnem okolju. Krepi obstoječa sodelovanja ter se odpira novim sodelovanjem, usmerjenim v ustvarjanje kakovostnih in raznolikih rezultatov.
Učinki ukrepa	Povezanost akterjev lokalnega in širšega okolja Rezultati sodelovanj izboljšajo obstoječe in prinašajo nove storitve/rešitve za uporabnike. Usklajeno delovanje na področjih, ki so stična ali prekrivna.
Čas izvedbe	2026–2030
Nosilci ukrepa	Direktor; služba za razvoj in prireditve; delovne skupine
Ukrep 6.2.3 Promocija izven knjižničnih zidov	
Opis ukrepa	Knjižnica se največkrat predstavlja po ustaljenih kanalih, zaznali pa smo, da lahko dosežemo raznoliko publiko, če svoje dejavnosti in storitve predstavimo na manj pričakovanih mestih. Svoje promocijske pristope nadgrajuje z večjo navzočnostjo na sejnih in stojnicah, z neposrednim nagovarjanjem mimoidočih ter sodelovanjem na dogodkih v organizaciji sorodnih ustanov in partnerjev.
Učinki ukrepa	Večja navzočnost knjižnice na dogodkih v mestu. Potencialni uporabniki, ki morda samoiniciativno vanjo ne bi zašli, spoznajo ponudbo knjižnice. Glede na dogodek in lokacijo lahko z neposrednim nagovarjanjem zajamemo naključno ali ciljno populacijo.
Čas izvedbe	2026–2030
Nosilci ukrepa	Služba za knjižnično mrežo; služba za razvoj in prireditve

STRATEŠKO PODROČJE 7: TRAJNOST – NAŠA ZELENA ZGODBA

Splošne knjižnice k trajnostnemu delovanju usmerjajo smernice Mednarodne zveze bibliotekarskih društev in ustanov (IFLA) za zelene in trajnostne knjižnice. Prizadevanja se odražajo tudi na nacionalnem nivoju. Strategija razvoja slovenskih splošnih knjižnic uvršča strateški cilj Trajnostni razvoj kot vodilo delovanja knjižnic v štiri strateška področja, s čimer poudarja njegov ključni pomen za nadaljnje delovanje knjižnic.

Goriška knjižnica se z zelenimi in trajnostnimi tematikami aktivno ukvarja že od leta 2018. V tem času smo si prizadevali za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja in razvili številne dejavnosti in projekte – od zelenih dogodkov, trajnostnih praks ter izobraževalnih vsebin do projektov, kot sta Knjižnica semen in Knjižnica reči.

Zavedamo se, da kot pomembna kulturna in izobraževalna ustanova nismo odgovorni le za uporabnike in lokalno skupnost, temveč tudi za širšo družbo in okolje, zato smo v okviru nalog osrednje območne knjižnice začeli razvijati kompetenčno vsebino z naslovom Splošne knjižnice – zelene, trajnostne.

Pomembna vloga, ki jo imamo, prispeva k oblikovanju pravičnejše, vključujoče in trajnostne družbe. Za dosego resničnih sprememb je ključno, da delujemo organizirano, usklajeno in z jasno vizijo. Trajnostne cilje moramo sprejeti kot svojo skupno odgovornost ter jih tudi v prihodnosti vključiti v vsakodnevno delo – od načrtovanja dejavnosti za uporabnike do oblikovanja prostorov in odnosov, ki spodbujajo trajnostno razmišljanje.

CILJ 7.1: Trajnostna organizacija dela

Ukrep 7.1.1 Priprava strategije knjižnice na področju trajnostnega razvoja	
Opis ukrepa	Priprava strateškega dokumenta za opredelitev vloge in usmeritev knjižnice na področju trajnostnega razvoja; določitev glavnih usmeritev in vrednot, načrtovanih dejavnosti ter načina promocije trajnostnih prizadevanj
Učinki ukrepa	Jasno opredeljena vloga knjižnice na področju trajnostnega razvoja; dolgoročno odgovorno delovanje knjižnice v korist okolja, skupnosti in prihodnjih generacij; izboljšana prepoznavnost knjižnice kot družbeno odgovorne ustanove
Čas izvedbe	2026–2027
Nosilci ukrepa	Koordinacija območnosti; delovna skupina
Kazalniki	Pripravljen dokument o strategiji knjižnice na področju trajnostnega razvoja
Ukrep 7.1.2 Krepitev trajnostnih praks v delovnem okolju	
Opis ukrepa	Spodbujanje trajnostnega delovanja in sistematična krepitev trajnostnih praks zaposlenih; poudarjanje pomena učinkovite rabe energije, ločevanja in zmanjševanja odpadkov, uvajanja digitalnih rešitev in podobno; ozaveščanje zaposlenih o pomenu trajnostnega ravnanja ter njihovo vključevanje v oblikovanje in izvajanje trajnostnih pobud
Učinki ukrepa	Višja okoljska ozaveščenost zaposlenih; okrepljena kultura trajnostnega delovanja znotraj knjižnice; zmanjševanje okoljskega odtisa knjižnice
Čas izvedbe	2026–2029

Nosilci ukrepa	Koordinacija območnosti; delovna skupina
Kazalniki	Delavnice in predavanja o trajnostnem delovanju za zaposlene; ločevanje in zmanjševanje količine odpadkov, manjša poraba papirja
Ukrep 7.1.3	Uvedba zelenih nabavnih praks
Opis ukrepa	Uvedba okoljsko odgovorne nabave pri izbiri vseh materialov, izdelkov in storitev, denimo promocijskih daril, ki spodbujajo trajnostno ozaveščenost uporabnikov, okolju prijaznih čistil in podobno. Med najprimernejšimi dobavitelji bomo dali prednost lokalnim ter tistim, ki spoštujejo okoljske standarde in družbeno odgovorno poslovanje.
Učinki ukrepa	Zmanjševanje okoljskega odtisa knjižnice; izboljšana prepoznavnost knjižnice kot družbeno odgovorne ustanove
Čas izvedbe	2026–2029
Nosilci ukrepa	Vodstvo; uprava in računovodstvo; delovna skupina
Kazalniki	Delež dobaviteljev z okoljskimi certifikati (denimo EU Ecolabel); vključenost lokalnih podjetij; promocijska darila z družbeno odgovorno vsebino
Ocena tveganja	Finančna sredstva

CILJ 7.2: Krepitev trajnostne pismenosti vseh generacij uporabnikov

Ukrep 7.2.1	Vzpostavitev koticčka CTR (cilji trajnostnega razvoja)
Opis ukrepa	Vzpostavitev informativno-izobraževalnega koticčka za ozaveščanje uporabnikov o ciljih trajnostnega razvoja; omogočanje dostopa do kakovostnih (interaktivnih) gradiv in vizualnih prikazov ter ponujanje možnosti za sodelovanje v dejavnostih, ki spodbujajo razumevanje okoljskih, družbenih in ekonomskih vidikov trajnostnega razvoja
Učinki ukrepa	Večji vpliv knjižnice na posameznika in lokalno skupnost; povečana ozaveščenost uporabnikov o trajnostnem razvoju; vključevanje skupnosti v trajnostne pobude; izboljšana prepoznavnost knjižnice kot družbeno odgovorne ustanove
Čas izvedbe	2026–2027
Nosilci ukrepa	Služba za razvoj in prireditve; delovna skupina Zelena knjižnica
Kazalniki	Vzpostavljen CTR-koticček
Ukrep 7.2.2	Vzpostavitev Trajnostnega petka
Opis ukrepa	Vzpostavitev Trajnostnega petka, namenjenega dogodkom za izobraževanje o uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja ter spodbujanju aktivnega državljanstva; izvedba različnih dogodkov za krepitev vloge knjižnice kot zelene, trajnostno usmerjene ustanove; spodbujanje sodelovanja vseh ciljnih skupin, partnerjev ter lokalne skupnosti pri soustvarjanju vsebin in izmenjavi znanja
Učinki ukrepa	Večji vpliv knjižnice na posameznika in lokalno skupnost; več medgeneracijskega sodelovanja in povezovanja z lokalno skupnostjo; krepitev aktivnega državljanstva
Čas izvedbe	2026–2027
Nosilci ukrepa	Služba za razvoj in prireditve; delovna skupina Zelena knjižnica
Kazalniki	Vzpostavljen Trajnostni petek

Ukrep 7.2.3	Širitev mreže Knjižnic semen
Opis ukrepa	Spodbujanje vključevanja vseh slovenskih splošnih knjižnic v projekt Knjižnica semen; širitev vsebine projekta ter vzpostavitev sodelovanja s knjižnicami in sorodnimi ustanovami v tujini
Učinki ukrepa	Razširjena mreža Knjižnic semen; povečana prepoznavnost projekta na nacionalni in mednarodni ravni; krepitev ugleda in prepoznavnosti knjižnice ter strokovne vloge knjižničnega osebja
Čas izvedbe	2026–2029
Nosilci ukrepa	Koordinacija območnosti; Oddelek za odrasle s strokovnim gradivom; skrbnica projekta
Kazalniki	Nove priključene splošne knjižnice; razvoj novih vsebin

CILJ 7.3: Energetska učinkovitost stavbe

Ukrep 7.3.1	Spremljanje smernic in vpeljava dobrih praks s področja energetske učinkovitosti
Opis ukrepa	Ugotavljanje možnosti za povečanje energetske učinkovitosti stavbe s sodobnimi tehnologijami (pametni sistemi za merjenje in nadzor porabe, senzorji svetlobe, pametne pipe, dinamična senčila), ki omogočajo avtomatizacijo ter zmanjševanje porabe virov
Učinki ukrepa	Nižji obratovalni stroški knjižnice; nižji ogljični odtis in okoljski vpliv stavbe; izboljšano delovno okolje in delovni pogoji
Čas izvedbe	2026–2029
Nosilci ukrepa	Vodstvo; tehnične službe; občine soustanoviteljice
Kazalniki	Izvedena analiza in konkretni predlogi za zmanjšanje porabe virov; vgrajene pametne naprave in sistemi
Ocena tveganja	Finančna sredstva

ČASOVNICA REALIZACIJE CILJEV STRATEŠKEGA NAČRTA

		2026	2027	2028	2029	2030
STRATEŠKO PODROČJE 1: KNJIŽNIČNO OKOLJE – VPETI V OKOLJE IN SODELOVANJE	CILJ 1.1: Koordinacija in razvoj nalog OOK					Ukrep 1.1.1 Pridobitev statusa kompetenčnega centra za trajnostno delovanje knjižnic
		Ukrep 1.1.2 Izvedba analize potreb knjižnic območja				
		Ukrep 1.1.3 Povezovanje s knjižnicami na Goriškem območju				
	Uresničevanje nalog v okviru dokumenta Usmeritve za izvajanje posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic za obdobje 5 let (2025–2029)					
	CILJ 1.2: Koordinacija in razvoj nalog obmejne knjižnice	Ukrep 1.2.1 Povezovanje s slovenskimi knjižnicami v Italiji				
STRATEŠKO PODROČJE 2: KNJIŽNIČNA MREŽA – KNJIŽNICE PREPREDAJO OKOLJE	CILJ 2.1: Ureditev prostorov in oddelkov osrednje knjižnice	2.1.1 Izboljšanje funkcionalnosti prireditvenega prostora				
		Ukrep 2.1.2 Prilagoditev prostora v 1. nadstropju za večjo funkcionalnost				
		2.1.3 Ureditev video sobe in predprostora				
		2.1.4 Signalizacija – učinkovita označba prostorov za lažjo orientacijo				
		2.1.5 Uvajanje izboljšav za boljše uporabniško izkušnjo v knjižnici				
		2.1.6 Povečanje promocije posebnega knjižničnega gradiva				
		2.1.7 Ureditev skladišč				
	CILJ 2.2: Optimizirana mreža postajališč potujoče knjižnice		2.2.1 Povečanje dostopnosti potujoče knjižnice z optimizacijo časovnih postankov			
	CILJ 2.3: Ureditev krajevnih knjižnic		2.3.1 Usklajevanje delovanja krajevnih knjižnic s Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe			

		2026	2027	2028	2029	2030
STRATEŠKO PODROČJE 3: KNJIŽNIČNA ZBIRKA – ZAKLADNICA ZNANJA	CILJ 3.1: Povečanje dostopnosti knjižnične zbirke		3.1.1 Plavajoča zbirka			
			3.1.2 Retrospektiva			
			3.1.3 Izposoja serijskih publikacij			
	CILJ 3.2: Povečanje raznovrstnosti knjižnične zbirke	3.2.1 Nove zbirke in izposoja inventarja				
	CILJ 3.3: Skrb za aktualno zbirko	3.3.1 Periodično odpisovanje gradiva v vseh enotah in na vseh oddelkih Goriške knjižnice				
	CILJ 3.4: Bevkova knjižna zapuščina	3.4.1 Katalogizacija gradiva v Bevkovi spominski sobi				
STRATEŠKO PODROČJE 4: ORGANIZACIJA DELA – STROKOVNI, PRIJAZNI IN UČINKOVITI	CILJ 4.1: Izboljšanje delovnih procesov in nove zaposlitve	4.1.1 Reorganizacija dela in razvoj novih dejavnosti v Mojstrovavnici				
					4.1.2 Optimizacija delovnih procesov Časopisnega oddelka in Oddelka za domoznanstvo in posebne zbirke	
		4.1.3 Načrtovanje kadrovskega razvoja v skladu s potrebami organizacije				
	CILJ 4.2: Obveščenost zaposlenih in izboljšanje počutja na delovnem mestu	4.2.1 Krepitev notranje komunikacije in povezanosti med zaposlenimi				
		4.2.2 Skrb za zdravje in varnost na delovnem mestu				
	CILJ 4.3: Izobraževanje v stroki	4.3.1 Permanentno izobraževanje zaposlenih				
4.3.2 Izobraževanja za izboljšanje komunikacijskih sposobnosti zaposle			4.3.2 Izobraževanja za izboljšanje komunikacijskih sposobnosti zaposle		4.3.2 Izobraževanja za izboljšanje komunikacijskih sposobnosti zaposle	

		2026	2027	2028	2029	2030	
STRATEŠKO PODROČJE 5: DELO Z UPORABNIKI – GRADIMO VEZI Z LJUDMI	CILJ 5.1: Posodobitev dogodkov in delavnic za vse ciljne skupine	5.1.1 Preoblikovanje programa prireditelj z novimi vsebinami in pristopi					
	CILJ 5.2: Razvoj razgibanega in vključujočega knjižničnega programa	5.2.1 Nadgradnja obstoječih in vzpostavitev novih dejavnosti za mladino					
		5.2.2 Vzpostavitev medgeneracijskih delavnic					
		5.2.3 Občanska znanost					
		5.2.4 Obogatena ponudba Mojstrovalnice					
		5.2.5 Obogatitev dejavnosti za posebne uporabniške skupine					
		5.2.6 Razvoj različnih pismenosti za aktivno življenje vseh generacij					
		5.2.7 Krepitev bralne pismenosti s sodobnimi pristopi					
	CILJ 5.3: Osebni pristop ob vpisu v knjižnico	5.3.1 Vzpostavitev vpisne točke					
		5.3.2 Promocijski paket dobrodošlice					
CILJ 5.4: Usklajen program dejavnosti v enotah GK	5.4.1 Prenos vsebin iz osrednje enote v vse enote						
STRATEŠKO PODROČJE 6: PARTNERSTVO IN PROMOCIJA – PREPOZNAVNI IN POVEZANI	CILJ 6.1: Promocija knjižnice	6.1.1 Pomembni dogodki: festival PK			6.1.1 Pomembni dogodki: 80 let GK	6.1.1 Pomembni dogodki: 140/60 F. Bevk	
		Dnevi GK					
		6.1.2 Usmerjena promocija					
		6.1.3 Sodelovanje z mediji					
	CILJ 6.2: Razvejana mreža partnerjev in zagovornikov	6.2.1 Tesnejše sodelovanje z ustanovitelji oziroma odločevalci					
6.2.2 Sklepanje in poglobitev partnerstev							
6.2.3 Promocija izven knjižničnih zidov							

		2026	2027	2028	2029	2030	
STRATEŠKO PODROČJE 7: TRAJNOST – NAŠA ZELENA ZGODBA	CILJ 7.1: Trajnostna organizacija dela	7.1.1 Priprava strategije knjižnice na področju trajnostnega razvoja					
		7.1.2 Krepitev trajnostnih praks v delovnem okolju					
		7.1.3 Uvedba zelenih nabavnih praks					
	CILJ 7.2: Krepitev trajnostne pismenosti vseh generacij uporabnikov	7.2.1 Vzpostavitev kotička CTR (cilji trajnostnega razvoja)					
		7.2.2 Vzpostavitev Trajnostnega petka					
		7.2.3 Širitev mreže Knjižnic semen					
	CILJ 7.3: Energetska učinkovitost stavbe	7.3.1 Spremljanje smernic in vpeljava dobrih praks s področja energetske učinkovitosti					

SKLEPNA MISEL

SKLEPNA MISEL

Strateški načrt predstavlja zavezo knjižnice k trajnostnemu in premišljenemu razvoju, usmerjenemu k uporabniku. Z njim utrjujemo vlogo knjižnice kot dostopnega, odprtega in vključujočega prostora znanja, kulture in sodelovanja.

Verjamemo, da bomo s skupnimi prizadevanji zaposlenih, uporabnikov in lokalne skupnosti uresničili zastavljene cilje ter ustvarili knjižnico, ki bo tudi v prihodnje navdihovala, izobraževala in povezovala ljudi.

Dokument je hkrati naše vodilo in obljuba – da bomo na spremembe odgovarjali pogumno, strokovno in z vizijo prihodnosti.

POTRDITEV STRATEŠKEGA NAČRTA

Osnutek Strateškega načrta Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica za obdobje 2026–2030 je bil predstavljen vsem **zaposlenim** 15. novembra 2025.

Skladno s 35. členom Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK) in 18. členom Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica so dokument obravnavali:

1. Občine soustanoviteljice

- Strateški načrt Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica za obdobje 2026–2030 je bil **posredovan v predhodno mnenje občinam soustanoviteljicam** dne 15. decembra 2025.

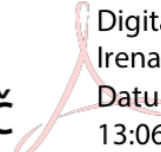
2. Svet knjižnice in strokovni svet

- **Svet knjižnice je podal soglasje** k Strateškemu načrtu Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica za obdobje 2026–2030 na svoji 31. redni seji dne 22. decembra 2025.
- **Strokovni svet je potrdil ustreznost** Strateškega načrta Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica za obdobje 2026–2030 na svoji 3. redni seji dne 23. decembra 2025.

3. Direktor

- **Direktorica je sprejela** Strateški načrt Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica za obdobje 2026–2030 dne 2. februarja 2026.

Irena
Škvarč

Digitalno podpisal
Irena Škvarč
Datum: 2026.02.02
13:06:34 +01'00'

www.gkfb.si